SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Šventa kas Ketvergas Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje....$2.00 Į Užsienį...$3.00
Prenumerata turi but iškalno užmokėta.

"Katalikas" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką," siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday
at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 47 Chicago, Ill., 18 d. Lapkričio (November) 1909m. Metai XI

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Dr. Alexander M. Rackus
ANTIQUARIAN & NUMISMATIST
3051 W. 43rd St. Chicago

Politiškos Žinios.

Rusija.

Prie šventvagystės Čenstakave.

Kaip išsiaiškino, pavogta: 1) perlais nusagdytas P. Šv. rubelis, 2) deimantų karuna M. Šv., 3) deimantų karuna šv. Kudikėlio; 4) 15 aukso laikrodėlių, pakabintų prie paveikslo; 5) 10 aukso retežėlių prie tų laikrodėlių; 6) 8 dideli aukso retežiai; 7) 10 plonesnių aukso retežėlių; 8) 4 eilės tikrųjų perlų; 9) 5 eilės didelių perlų; 10) 4 eilės mažesniųjų perlų; 11) 20 kitokių aukso dalykų; 12) 50 žiedų, nusagstytų deimantais ir kitais brangiais akmenimis. Visų tų pavogtų daiktų vertė—5—6 milijonai rublių; vienas tik rubelis įkainota buvo į pusantrą milijoną; be to, daugumas iš jų—didžiausios retenybės ir brangųs, kaipo istorijos palikimai. Vagįs, matyt, buvo keli; jie įsilaužė nakčia, per langą. Kelius kartus Čenstakavo M. Šv. pav. apvagiamas, bet taip labai, kaip dabar, neikuomet. Subruzdo visa slaptoji Varšavos policija.

Porą įtariamųjų vyrukų suėmė.

Suomiai protestuoja.

Augščiausiuoju paliepimu suomiai vėl paliuosuojami kaikuriam laikui nuo kareiviavimo; užtai jie turėsią išmokėti po 10 tukstančių markių kas metai. Dėlei to augščiausiojo paliepimo, Suomijos senatoriai nutarė pakelti protestą. Tą protestą viešai paskelbė Suomijos seimo prokuratorius Chrapatnič. Suomių senatas protestuoja prieš tai, kad tų mokesčių paskyrimas išleistas esąs be tam tikro Suomijos seimo nutarimo, kaip to reikalauja Suomijos įstatymai. Iš tos priežasties suomių senatoriai sakosi negalį sutikti tą caro paliepimą apskelbti.

Gercenšteino byla.

Gercenšteino užmušėjų byla jau pabaigta svarstyti. Lariškinas pripažintas esąs kaltas tuo, kad prisidėjęs prie užmušimo; Kraskovskis — kad raginęs. Juodu abu nuteisti 6 metams nuraminimo namuose ir paskelbti, kaipo nustojusieji per 10-ti metų piliečių ištikimybės. Dubrovino byla sustabdyta, bet vadinamajam visuomenės skundėjui ir nukentėjusiai pusei (Gercenšteino giminei) palikta teisė pradėti priešais jį byla, jei tik jis atvyksiąs Suomijon.

Iš Odesos.

Odesos viršininkas generolas Tolmačevas, kuris renkant Dumon atstovą iš Odesos visa darė, kad tik nebutų išrinktas pažangiųjų kandidatas, pasiuntė senatan ir Dumon pranešimą dėlei išrinkimo iš Odesos pažangiųjų kandidato Brodzkio (žydas). Tolmačevas rašąs, kad jam esą sunku pasakyti išrinktojo vardas: „Išrinktas — tulas Aaronas Brodzkis, pasisavinęs sau Arkadijaus vardą". Beto, Tolmačevas rašo, kad jis patraukęs Brodzkį teisman už... svetimo vardo pasisavinimą.

Dešinieji Dumos atstovai žadą reikalauti, kad Brodzkio atstovavimo Duma nepatvirtintų. Tečiau visų nuomone, Dumos dauguma patvirtįsianti tuos rinkimus, nes visa buvo atlikta teisingai ir tvarkoje.

Ir tai draudžiama.

Visi Maskvos dienraščių redaktoriai vietinio cenzuros komiteto patraukti teisman už tai, kad atsispauzdino kai-kurias pavaldiniausias telegramas ir augščiausiuosius atsakymus i jas, — negavę tam tikro leidimo ir pirm atspauzdinus jas valdžios leidžiamajame laikraštyje „Pravitelstvennyj Viestnik".

Ispanija.

Ispanijoj viešpatauja nelaisvė ant kiekvieno žingsnio, nes minties ir tikybos laisvė tenai dar nežinoma. Taip sako garsus Ispanijos anarchistas, Valina, gyvenantis Londone. Šitas anarchistas daugiausia tame atvėjyj kaltina, na, žinoma, dvasiškiją, kariuomenę, o labiausia patį karalių Alfonsą, kuris be savo sankcijos leidžia šaudyti Barcelonos judėjimo vadus.

Anarchistas Valina dar jaunas, nes dar neturi 30 metų, švelnus apsiėjimuose ir su rimta išvaizda. Jį pamačius žmogus nepagalvosi, kad tasai vyrukas yra anarchistų ir teroristų vadas.

Nežiurint tai, tasai išbalęs ir švelnaus apsėijimo ispanas jau ir perdaug nukentėjo už savo pasielgimus ir nuomones. Kuomet prieš keturius metus pasikesinta ant Ispanijos karaliaus Alfonso gyvybės, Valina lankė paryžiuje universitetą. Tada jis tenai areštuota, kaipo nužiuromas pasikesinime, bet paskui vėl paleista. Ispanija ir Prancija liepė jam išsikraustyti užsienin, taip jis privalėjo nukakti Londonan ir tenai apsigyveno, laukdamas su viltimi patogaus laiko pagiežai už tą jo ištrėmimą. Jis yra medicinos studentu ir labai retas kas, išėmus policiją, jį pažįsta ir kaip jis atsidavęs revoliucijoms ideoms. Ir Londone jam gyventi ir darbuoties laisva.

Vallina ant Ispanijos valdžios daugiausia įnirto už Ferrer'o sušadymą.

Profesorius Ferrer—sako jis — neturėjęs nieko bendro su maištais Ispanijoje. Bet kadangi jis tarp liaudies platino laisvą apšvietą, tatai už tai ir nugalabinta.

Visi Ispanijos anarchistai už Ferrero sušaudymą kaltina karalių Alfonsą. Niekas negali užginti, kad karalius jo mirties geidė.

Tegul rojalistų presa kaip nori teisina karalių — sako Vallina — bet Ispanijos didelis mokytojas vistiek nužudytas ir męs už tai turime atkeršyti pačiam karaliui.

Net staiga valdžios permaina nepadarys ant mųs įtekmės. Liberalų partiją pasveikįs linksmai tauta, bet Ferrero ir kitų nužudytų revoliucijonierių negalima atgaivinti. Jų negalima atgaivinti, bet męs čia esame, kad žmogžudžius nubausti, patraukti atsakomybėn.

Su tuo tikslu visi Europos anarchistai tariasi kuobaisiausiai karaliui atkeršyti. Ir niekas negali žinoti, gal kuomet nors ir kris nuo anarchistų rankos jaunas Ispanijos karalius, kuris nesirupina savo tėvynės gerove.

Bulgarija.

Sofijoj didelę sensaciją pagimdė dienraščio „Večerna Počta" straipsnis, kuriame pasakyta atvirai, kad esąs tikras garsas, kuris nesenai pasklydęs, kad tarp jaunesnių oficierų gyvuojanti slapta draugija. Tie oficierai yra malkontentais prieš visus kitus oficierus, kurie Rusijoje mokinosi ir kuriems dabar Bulgarijoje suteikiama paties karo ministerio globa. Tuo tarpu visi kiti oficierai laikomi užnieką. Pastaraisiais laikais taigi jaunesnieji oficierai taip įnirto, kad sutvėre sau slaptingą draugiją, kurios uždaviniu įvikinti armijoje reformas ir pataisyti visų niekinamų oficierų santikius. Karo ministeris Nikolajev kadangi pirmiau tų oficierų ir pasis kundimus atmetęs.

„Viečerna Počta" rašo: „Gyvename Balkanuose. Netoli mųs Turkijos oficierai savo tėvynėję padarė perversmes, o pastaraisiais laikais ant to kesinosi Graikijos oficierai, tai dėlko-gi Bulgarijos oficierai negalėtų sukresti savo tėvyne ir iškovoti sau geresnes reformas?

Tasai dienraštis pagaliau pataria atsistatydinti karo ministeriui Nikolajevui kol dar yra laikas ramus, nes paskui gali but pervėlu.

Visuose kraštuose oficierai išbunda ir reikalauja sau gesnių sąlygų.

Italija.

Vienas Italijos armijos generališko štabo oficieras nesenai vienam korespondentui štai ką pasakojo:

Valdžia visai nesiruošia prie tarptautiškos parodos, kuri turi atsibuti Ryme 1911 metais.

Nupirkti žemė parodai pinigai žadėta, bet ligšiol jie nepaskirta. Valdžia nepaskyrė nei vieno cento pastatymui tautiškojo pavilijono. Bet paskyrė 3.750.000 dolerių Ancony uosto apginklavimui, kuris paliks Adrijatiko juros Gibraltaru.

Kiekviena didelė tauta, išėmus Ameriką, pasižadėjo parodoje dalyvauti. Ir amerikonai yra išmintingi. Kadangi jei Italijos kariuomenės partija pastatys ant savo, Italija susijungus su Rusija turės karą su Austrija 1911 metais ir paroda nueis ant niekų.

Paskutinis caro su Italijos karalium susitikimas — baigė pasakoti tasai oficieras — sudrutino kariuomenės partijos viltį. Šalininkai karo su Austrija džiaugsmingai aiškina parodos atidėliojimą per valdžią, kadangi pastaroji tam karui yra nuolanki.

Pasirodo, kad caras ne veltui lankėsi pas Italijos karalių. Juodu susitarę Austriją pamokinti, jei pastaroji Balkanuose nenusileisianti. Lauksime tat 1911 metų.

Kinija.

Kinijos valdžia patvirtinus naujus tautos įstatymus vieton senųjų kurie išlaikė tenai tukstančius metų. Nekurios tų įstatymų pastabos skamba labai stebėtinai, ypatingai šioj naujoj gadynėj, bet kitos aiškiai priparodo, kad Kinija jau ima busti iš savo letargo.

Nauji įstatymai susideda iš 24 skyrių. Turi but įvesti vartojiman bėgyj poros savaičių — kaip iš tenai pranešama. Pagal tų įstatymų kiekvienas žmogus, katras gyveno Kinijoj 10 metų, o turintis ne mažiau 20 metų amžiaus, yra žmogumi morališku, gali likties Kinijos piliečiu. Jei katras Kinijoj negyventų per 20 metų, negali but ciesoriaus rumų tarybos sąnariu, nei karišku oficieru, nei parlamento sąnariu. Kas nori kinų tautos išsižadėti, tasai privalo gauti ciesoriaus rumų tarybos leidimą.

Išsižadėti tautos tegali tik tasai asmuo, kuris nebuvo užėmęs jokios valdvietės, arba nemokėjęs valdžiai mokesčių.

Kuomet kinietė išeina už svetimtaučio vyro, tuo žygiu ji atsiskiria ir iš tautos.

Tai-gi matomas aiškiai Kinijos valdžios pažangumas.

Anglija.

Žemesnysis Anglijos parlamento butas pagaliau po kelių savaičių trukšmo priėmė valdžios įneštą budžetą 379 balsais prieš 149. Senai parlamente nebuvo tokio skaitlingo atstovų ir svečių susirinkimo, kaip kad tą dieną, kuomet balsuota budžeto reikale. Diplomatams paskirta galerija buvo prikimšta.

Prieš balsuosiant kalbėjo kanclierius Lloyd George, ministerių premieras Asquith ir opozicijos vadas Balfour. Asquith savo kalba patėmijo, kad opozicija, kovodama prieš budžetą, turi turėti išdirbtą sau kitą kokį pleną, kuris galėtų aprupinti tautos reikalus.

Kuomet apgarsinta balsavimo rezultatas, bute užgimė neapsakomas džiaugsmas.

Dabar tasai projektas pasiųstas aukštesniam butui apsvarstyti. Čia tai vėl prasidės kova, kuri lordams gali atnešti blogus vaisius.

Iš Viso Pasaulio.

Budapešto viename krasos bute pražuvęs mažas maišiukas su auksiniais pinigais vertės 36.000 koronų. Vagilius nesuimta.

Japonijos parlamento posėdžiai prasidėsią Gruodžio 22 dieną. Taip valdiškai iš Tokio pranešama.

Iš Melilla rašoma, kad Ispanijos armijos avangarda, susidedanti iš 16.000 kareivių, ėmus eiti tiesiok per Beni Sigar teritoriją. Avangarda rikuoja Carlos Bourbon.

Parėjo žinios apie didelius potvinius ant salos Jamaica. Sunaikinta tiltai, keliai, telegrafų stulpai ir viskas. Susinešimas tatai pertraukta. O lietus be pertrukio krintantis. Daug nuostolių pridirbta.

Ispanijos valdžia sugrąžino konstitucijinę gvaranciją provincijose Katalonija ir Serona, o taippat ir mieste Barcelona, kur nuo Liepos š. m. konstitucija buvo panaikinta užgimus revoliucijai.

Iškeliavęs į Ameriką naujai paskirtas Kinijos ambasadorius, Čang-Yin-Tang. Su juo drauge atkeliauja ir 20 kinų studentų. Jis nemoka angliškos kalbos, vienok gerai apsipažinęs su užsienio dalykais.

Odesos kariško apskričio vadas, baronas Kaulbars, apleidžia savo užimamą vietą ir velija sau senatvėje atsilsėti. Mat, žaizda, apturėta Mandžiurijos kare ir užgydyta, vėl atsinaujinus.

Portugalijos karalius apleido savo sostainę ir nukako į Madridą, o iš tenai į Pranciją, iškur garlaiviu plauks į Angliją, kur be abejonės susižieduos su kunigaikščiute Fife. Karalius savo vieton kraštą valdyti paliko Oporto kunigaikštį.

Garsus Norvegijos novelistas Bjornstein Mjornson kelius mėnesius sunkiai sirgo. Dabar nukakęs į Paryžių gydyties. Šitas novelistas kitais laikais savo raštais užgavo lenkus, kad už savo tautiečius užsistojo net raštininkas Sienkevičius.

Anglijos karalius Edvardas VII šio mėnesio 9 dieną apvaikščiojo savo gimimo dieną. Jam sukako 68 metai. Tą dieną iš visų kraštų gavo pasveikinimus. Rumuose Sandringham vaišino svečius. Tenai buvo susirinkę įžymiausi Anglijos vyrai.

Kalabrijos kaime Platici nesenai buvęs minios susirėmimas su žandarmais. 3 moters nušauta, o daug žmonių sužeista, tarp kurių esama ir keli žandarmai. Kaimiečių minia užpuolus valsčiaus kanceliariją, tatai žandarmai besigindami ir šaudę į visas puses.

"Šviesos" Paroda.

Waterbury, Conn. Lietuvių "Šviesos" Dr-stė parengė Amerikos Lietuvių Rankdarbių parodą. Paroda prasidės ateinantį panedėlį, Lapkričio 22 dieną, o baigsis Lapkričia 27 dieną. Parodos literaturos skyriuje išstatyta ir laikraštis "Katalikas".

Metai atgal pasimirė Kinijos ciesorienė našlė. Andai sukakus metams atsibuvo didelės iškilmybės, deginta nepaprastai brangios dovanos. Paskui buvo laidotuvės. Lavonas iš kilmingai perneštas į ciesorių kriptas. Iškilmybėse specijališkai leista dalyvauti ir europėnams.

Andai Vienoj buta arklių lenktynių. Žmonės taip labai buvo įnirtę ant teisėjų, kad ėmė jau šukauti net apie jų linčiavimą. Užgimė maišatis, bet teisėjai pasprudo. Policija su kalavijais susirinkusius malšino. Daug žmonių sužeista, o 5 areštuota.

Abisinijoj užgimęs naminis karas tarp valdiškos ir antivaldiškos partijų susirgus karaliui Menelikui. Andai buvęs smarkus susirėmimas, kuriame turėjo pražuti į 3.000 žmonių. Tuo tarpu iš Italijos praneša ma, kad karalius Menelik jau sveikstąs. Jis buvęs suparaližuotas.

Austrijos policija Dalmacijoj suėmė artilerijos poručninką Protivenskį, kuris kaltinamas už viešpatystės išdavimą. Tasai poručninkas Prancijos valdžiai pardavęs fortifikacijų plenus ir naujo kanuolių šovinio modelį. Jį išdavus viena moteriškė, su kuria turėjęs meiliškus santikius.

Serbijos valdžia nutarius patraukti teisman Nišos vyskupą Nikadorą, kaipo viešpatystės išdaviką. Vyskupas matvieną naktį sapne matęs Bielgrade revoliuciją, dabartinio karaliaus Petro nuo sosto pavarymą ir t.t. Tą savo sapną vyskupas papasakojęs bičiuoliams ir tokiuo budu sapnas praplytęs. Viename kabineto posėdyj dalyvavęs pats karalius ir pareikalavęs vyskupą patraukti atsakomybėn už panašių sapnų platinimą.

Ryme ir užsienyj buvo užgimęs gandas, kad Abruzzų kunigaikštis pas popežių pareikalavęs sau leidimo vesti amerikietę Elkins, kuri—kaip žinoma — yra protestantė. Kalbėta taipgi, kad kongregacija de Propaganda Fide davus jam leidimą. Bet dabar išėjo eikštėn, kad tasai gandas buvo melagingas, išsklaidytas tyčia Bažnyčios priešais, kurie nuolatos žemina popežiaus autoritetą. Regis merginai Elkins neteks buti kunigaikštiene, nes to nenori pats Italijos karalius.

Miesto New York valdvietės.

Šiemet Lapkričio 2 dieną New Yorke atsibuvo rinkimai netik miesto valdininkų, bet ir visokios rųšies tarybininkų, kurių užduotimi prižiurėti ir ginti visus miesto reikalus.

Taigi bus žingeidu „Kataliko" skaitytojams žinoti arčiau tas New Yorko valdvietes ir valdininkų valdžios galybę. Toji valdiškoji mašina yra tokia pati, kaip ir kituose Amerikos didesniuose miestuose, vienok vis-gi turi savo šiokį tokį skirtumą, priklausantį nuo vietinių teisių ir sąlygų.

Miesto galva, majoras, ima į metus algos 15. 000 dol., jis paeina iš valdvietės miesto teisėjo arba „judge of magistrate Court". Jis yra mieste viršiausiu išpildomuoju valdininku, renkamu 4 metams ir jo valdininkavimas prasideda nuo pietų Sausio 1-mos dienos.

Majoras nuo savęs paskiria visus kitus miesto valdininkus, išėmus renkamuosius gyventojais, kurios kiekvienu laiku gali prašalinti. Majoras nuo savo valdvietės gali but prašalintas valstybės gubernatorium, jei jis pasirodytų tai valdvietei neatsakančiu ir tai ne kitaip, kaip tik atlikus tame dalyke gilus tardymus.

Majoras kas metai privalo miesto tarybai duoti sąskaitas apie finansų stovį, miesto pagerinimus, liepti tarybai atlikti bent kokius reikalingus darbus, kas lytisi miesto padabinimų, prižiurėti visuose miesto valdybos departamentuose darbus, tėmyti saugiai, kad butų pildoma miesto ir valstybės įstatymai.

Kas trįs mėnesiai priverstas miesto tarybai pranešti apie išlaidas ir sąskaitas savo biure, išrodyti savo pagelbininkų nuveiktus darbus ir atliktas priderystes ir kiek aniems už tuos darbus užmokama algos. Turi tiesą uždėti veto ant miesto tarybos nutarimų ir rezoliucijų, kurios, jei į dešimt dienų nebus peržiurėtos, liekasi teisėmis. Miesto tarybos nutarimai įgauna savo galę nežiurint jo veto, jei dvi trečdalys tarybininkų tuos nutarimus patvirtina. Patvirtina savo parašu miesto išteklių ir kontrolieriaus visus kvitus ir liepia išmokėti, taippat savo parašu privalo patvirtinti visas miesto užstatomajas poperas. Jam kur prasišalinus, arba susirgus, jo vietą užima miesto tarybos pirmininkas.

Jo padėjėjai, kaip tai: sekretoriai, stenografai ir t. t. gauna metinės algos aplamai 23. 500 dolerių. Apart tų majoras paskiria valdininkus dar ir į kitus departamentus, kuriems į metus išmokama algų daugiau milijono dolerių.

Iš to visko tatai pasirodo, kad majoro valdvietė yra daug atsakoma, svarbi ir aukšta.

Miesto tarybos pirmininkas

Pabaiga ant 5to puslapio.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Katalikų konsistorija pranešė miesto valdybai, kad kapitula jokiuo budu neduosianti griauti savo namų prie Didžiosios gatvės, kaip tat reikalauja miesto valdyba, norėdama paplatinti tą gatvę elektros tramvajų pravedant.

Vilniaus gatvėse priseina matyt sodietes, nešinas šviežių žemuogių krepšiais. Mat, Vilniaus apylinkėse pasirodžiusios miškuose žemuogės. Tai bent "bobų vasara!" Retai to kie metai tebuna.

Naujokų kareivių iš Vilniaus gubernijos paims šiais metais 13.671, iš kurių veikiančiajam tarnavimui paduodami 6.552, butent: iš Vilniaus miesto — 357, iš apskričių: Vilniaus apskrities — 890, Vileikos — 933, Dysnos — 822, Lydos — 880, Švenčionių — 796, Trakų — 901, Ašmenos — 973.

Šią žiemą mųsų artistai-mėgėjai žada suruošti, kaip girdėjome, nemažai vakarų-vaidinimų. Ketinama tarp kitko statyti "Užburtą Kunigaikštį", "Katriukę" (raukraštyje, dar niekur nestatyta), "Inteligentus". "Ukanuose" ir t.t. "Inteligentai" eis miesto salėje, Lapkričio 21 d., kiti — "Rutoje". Kai-kurių veikalų repeticijos jau prasidėjo.

"Rutoje" nutarta vėl pradėti trečiadienių vakarai, vadinamieji žur-fiksai, kurie, vasarai atėjus buvo laikinai panaikinti. Per tuos vakarus be šokių busią įvesti dar skaitymai iš įvairių mokslo šakų. Pirmojon eilėn eis d-ro Basanavičiaus skaitymai apie fonografus ir M. Biržiškos — iš mųsų literaturos. Girdėjome, buk dar ketinąs surengti "Rutoje" paskaitas apie dailę A. Žmuidzinavičius.

Spalių 9 d. vakare Rodunės gatve grįžo iš Vilniaus namo keli valstiečiai. Keliu beeidami, susivaidijo, na, ir susikovė. Vienas iš jų, Jonas Dikavonis, 26 metų, taip gavo kuolu galvon, kad po valandos mirė.

KAUNAS.

"Saulės" kursai. Šį rudenį Petrapilėje išlaikė kvotimus ant aptiekos mokinio M. Kunigėlis. Jis dvejus metus tesimokinos "Saulės" kursuose. Dabar įstojęs į III-jį kursą, taisosi gauti mokytojo teises.

S. Rauckas.

TRUSKAVA.
(Pan. ap.).

Kun. vikaras Leonardas Babrauskas smarkiai platina blaivybę, netiktai iš sakyklos, bet ir parapiją lankydamas. Rugsėjo 20 d. buvo pirmutinis jo įsteigtos blaivininkų draugijos susirinkimas. Pirmininku išrinktas kun. L. Babrauskas, į valdybą Adomas Karutis ir kiti šviesųs vyrai. Susirinkime dalyvavo ir moterų daugybė. Joms labai nepatiko, kad į valdybą moteris išrinko ne visi dalyvavusieji, bet vienas klebonas R. Neleidžiant balsuoti, į valdybą pateko viena, kuri jokiuo budu netinka. Tokiai tvarkai esant, draugija gali suirti: į valdybą turi įeiti žmonės šviesiausi ir veikliausi, o ne tik turtingiausi.

Ilgakaklė.

ŠIAULIAI.

Buvusis antrosios Dumos Kauno gubernijos atstovas A. Povilis padavė teisman Peterburgo Telegrafo agenturą už išplatinimą telegramos iš Kauno, kurioje buvo pasakyta, kad A. Povilis kartu su kitais ekspropriatoriais plėšikais išplėšęs Šiaulių notaro kontorą. Telegrama buvo išsiuntinėta jau po tardymo, parodžiusio visišką Povilio nekaltybę. Surinkta esą daug medžiagos, parodančios neteisingumą ir tendentiviškumą žinių, kurias paduoda agentai, arti susirišę su vietine administracija.

TRAUPĖ.
(Ukm. ap.).

Mušialkos ukininkas V. savo pinigus laikydavo liukte. Tai pasergėjo dirbęs pas jį jaunas vaikinas ir išsiėmė 141 rb. Prispaustas atiduoti, prisipažino, bet per penkias dienas jau suskubęs pragerti... net 60 rb.! Pinigų turime, o vartoti jų nemokame.

KUPIŠKIS.
(Ukm. ap.).

Į Kupiškio pačtą ateina visokiais reikalais žmonės net iš už 3 — 4 mylių. Dažnai tolimi žygiai išeiga niekais, nes pačto viršininkas ne kiekvieno paliudijimu tiki, ypač išduodamas pinigus. Daugiausia atsineša paliudijimą iš valsčių ir iš kunigų. Taigi kai-kurių kunigų paliudijimai viršininkui nepatinka ir jis pinigų neišduoda. Įdomu butų žinoti, kuo geresnis vieno kunigo paliudijimas už kito?

J. Paukštelis.

KUNIGŲ PERMAINOS SEINŲ VYSKUPIJOJE.

Kun. J. Danielius iš Przeroslio perkeltas Simnan, kun. Kutas iš Simno Rudaminon, kun. L. Seniunas iš Rudaminos Kobilinan; Pakuonio kamendorius kun. Pesys ir Pajevonio kamendorius kun. Grybinas sumainyti vienas kito vieton.

SUVALKŲ GUB. PILDOMIEJI NAUJI PALIEPIMAI.

Panaikinus Suvalkų gub. sustiprintąją apsaugą Varšavos general gubernatorius, remdamasis aukščiausiojo paliepimo Rugsėjo 30 dienos išleido Spalių 3 d. naujus butinai pildomuosius Suvalkų gubernijoje paliepimus, kuriuos paskelbė "Suv. g. Vied." No. 43. Tarp kitoko draudžiama esą: 1) įvesti lenkų ir lietuvių kalbas, užuot rusiškos, arba kad ir gretimais rusiškos — ten, kur tai veikiančiaisiais įstatymais nėra leista; 2) dirbti, saugoti, nešioti ir platinti tautiškąsias lenkų veluvas, taippat socijalistų ir anarchistų veluvas ir kitokius priešvaldiškojo po budžio ženklus; 3 spauzdinti, platinti ir dainuoti neleistąsias revoliucijonines dainas: "Bože, coś Polskę", "Z dymem pożarów", "Jeszcze Polska nezginęla", "Czerwony sztandar", "Warszawianka" ir k.; dalyvauti aukų rinkimuose, kurie nėra vyriausybės patvirtinti ir t. t.

PANEVĖŽYS.

Panevėžyje cholera siaučia tarpe neturtėlių. Budrioji policija rupestingai skiria susirgusius nuo sveikųjų. Kartais atsitinka net tragikomedijų. Viena moteriškė labai nekentė savo vyro. Jam padejavus, kad truputį negalojąs, nubėgo į policiją ir pasakė, jog vyras cholera susirgęs. Policija tuojau nugabeno į baraką o likusius drabužius ėmė deginti. Pati šaukti, ką darą — jos vyras visai ne cholera susirgęs. Bet jau nieko nebepadėjo: už kerštą turėjo nustoti visų grįčioje buvusių drabužių.

N. Mylėtojas.

ŽMOGŽUDŽIAI.

Trakuose ir Trakų apylinkėje pradėję veikti kažkokie baisųs žmogžudžiai — žvėrįs, nebe žmonės. Šiomis dienomis, vadinamoje, netoliese Trakų, užėję į karaimo Dubinskio namus, jam nesant, keli nežinomi žmogžudžiai — užsipuolė mušti palikusią namie Dubinsko seserį, senutę ir 13-kos metų jo dukterį. Primušę beveik iki mirties, žmogžudžiai suvertė jas grįčioje, apklojo senais skarmalais ir, apipilę kerasinu iš lempos, uždegė; patįs-gi, pasiėmę ką radę, išėjo. Laimė dar, kad kerosino lempoje buvę nekiek: skarmalai tik svilo, nedegė. Senutė užtroško nuo svilančiųjų skarmalų dumų; bet mergaitė dar išsikrapštė šiaip betaip, nuėjo į kaimynus ir apsakė visa. Atbėgę kaimynai, ugnį nuslopino; bet senutę rado jau negyvą. Mergaitė dabar ligonbutyje, bet taippat kažin ar bepagys.

Trakuose gan dažnai atsitinka panašios žmogžudystės ir plėšimai. Mat, Trakuose — skiriama išėjusiems iš kalėjimo prasikaltėliams apsigyventi, kaip ir dėl pasitaisymo, po policijos priežiura. Bet tai esanti ne tiek visokiems vagims — kiek Trakų gyventojams bausmė. Trakuose gyvena dabar arti 200 tokių vagilių, po "policijos priežiura". Jie visa tai ir daro.

SOSTAS.
(Pan. ap.).

Spalių 8 d. per neatsargumą nusišovė dragunų oficierius kornetas Jurčenko, medžiodamas pas dvarininką Jaroslavą Siesickį. Vienu vežimu važiavo 5 medžiotojai. Iš Jurčenkos muškieto nebuvo išimti šoviniai. Laikydamas muškietą tarp kojų, jis norėjo užsidegti papierosą, muškietas paslydo, susitrenkė per gaidžiuką ir visas šovinys pateko pačiam Jurčenkai į krutinę. J. toj akimirkoje buvo nebegyvas. Oficierius J. buvo kareivių labai mylimas. Ant visų darė gerą įspudį. Šenberką tik ką buvo pervažiavęs.

Kaip tai reikiama atsargiai apsieiti su šautuvais!

Y.

BELMONTAS.
(Ežer. ap.).

Spalių 2 d. išėjus kunigui mišių laikyti, ant altoriaus užsidegė sausi žolynai. Prisiėjo numesti jie į bažnyčią. Žmonėms buvo daug išgąsčio, nors viskas pasisekė užgesyti. Panašiai buvo kitą kartą atsitikę Varnavičiuose, Indrioniškyje ir kitur. Tai persarga klebonams, kad nebepuoštų altorių tokiuo pigiu budu: tai ir ne estetiška ir nesveika, nes sausi žolynai pridulka, ir... pavojinga.

X.

SEINAI.

Nesenai čia buvo šiokis atsitikimas. Paryčiu ėjo gatve du mokiniu-lietuviu: vienas jau diktas, kitas dar visai mažas. Eina juodu skubiai, kad nepasivėlinus į mokyklą. Štai juodu susitinka du miesto piemeniu, grįštančiu iš lauko pusryčių. Abu rankose turi po diktą botagą. Praeidamu pro mokinius, kai ims rimbais kapoti mažesnįjį, pritardamu lenkiškai: "Tai tau, prakeiktasai lietuvi!..." Atsipliekę į mokinį, ramiai nuslinkino sau toliau. Ir nubėgo mokinys mokyklon, verkdamas, krupčiodamas (tai buvo Antanukas Sivickutis iš Prienų). Pamatė jį verkiantį mokyklos vyresnybė, pasiskundė policijai, bet... mušiku ligišiol dar nenubaustu, nors ir labai gerai žinomu.

Anais metais gundė minią prieš lietuvius inteligentai; pernai mušė lietuvius lenkai— bernai; šiemet gi jau piemens rodo savo "patrijotizmą". Tikrai galima sakyti, kad lenkų "patrijotizmas" demokratizuojasi.

Mokinys.

UDRIJA.
(Suv. gub.).

Rugsėjo 15 d. Udrijoj buvo valsčiaus sueiga. Tarp ko kito neprašyti, ne raginti keli ukininkai pakėlė klausimą apie aludžių atidarymą šventomis dienomis. Mat pas mus jau nuo pernai metų valsčius buvo nutaręs karčemas uždaryti šventomis dienomis. Šitas nutarimas pasiliko ant popiero iki šių metų pavasariui, kuomet žiburiečiai ir blaivininkai pareikalavo aludninkų, kad valsčiaus nutarimą pildytų. Tuomi dalyku labiausia rupinosi p. p. Navikas, Janynas, Galinis ir kiti. Aludininkai, žinoma, nenorėjo nei klausyti, bet užmokėję dvidešimts penkinę, aprimo kuriam laikui, berankiodami savo šalininkus. Taigi per valsčiaus sueigą tie aludžių "kertiniai akmenįs" ir pareikalavo aludžių atidarymo. Nestebėtina, kad stato tokius reikalavimus žmonės, kuriems buteliukas brangesnis už pačią ir vaikus — jiems tiesiok pikta, kad net už savo pinigą negauna išsigerti. Stebiuosi tečiau ir labai net stebiuosi, jiems pritaria net ir mųsų pirmeiviai. Jie, kaip girdėt, yra gana daug skaitę, taigi ar galimas daiktas, kad nežinotų jog visos kulturiškos tautos jau senai veda kovą su girtuoklyste. Laikas, man rodos, butų ir Lietuvai nors pradėti šį pagirtiną darbą ir pradėti ne vienoj kitoj parapijoj, bet visoj Lietuvoj. Broliai pirmeiviai! apšviesite žmones, jei jų akįs bus užputę nuo alaus ir degtinės? — o gal jums girtus geriau šviesti?!..

Mųsų pirmeiviams labiausia nepatinka, kad su girtuoklyste kovoja "Žiburys". Mat jie įsitikinę, kad ką tik daro "Žiburys" ar "Blaivybė, o da, sergėk Dieve, kunigas prie ko prisidės — na tai, nelyginant, kaip tam žydui "trefna" ir gana, kad ir gardžiausias valgis. Kažin kada męs pradėsime gyventi protu, o ne prietarais?..

Kun. A. Šmulkštys.

SUBAČIUS
(Kauno gub.).

Kariuomenės manevrai vis dėlto atnešė daugiau pragaišties, neg naudos mųsų ukininkams. Nukentėjo daug, o atlyginimo tegavo maža. Viena, mųsų ukininkai bailųs: retas "drąsuolis" lindo reikalauti atlyginimo iš vyriausybės; o ir "lįzdami" gal kartais ne pataikė, kur reikia. Daugumą apmokėjo už nuostolius, bet apsčiai paliko ir "magaryčioms", dėl kito sykio... Už "formankas", tiesa, mokėjo po rublį už dieną, bet kai-kurių ukininkų taip nuvargino arklius, kad jų nuomone nei už tris rublius nebutų davę arklių taip kankinti. Kitiems ta "diena" taip prailgo, kad prasitęsė net iki pusantros dienos. Kareiviai, ypač susirėmimo pozicijoje, ties Umėnų kaimu daug jeibių pridarė. Ten nors šiek tiek atlygino. Bet ką padarė "gera" kelyje, beeidami, tai tas ukininkams prisiėjo dovanoti.

T. Stračnietis.

SKUODAS.
(Telšių aps.).

Prieš trejetą metų lenkas V. gavo iš valdžios leidimą atidengti traktierių; nežinau, ar ką pelnė iš jo girtuokliai, ar ne, tik žinau, kad ir jiems ponas traktierninkas savo elgimosi nemažai įkirėjo. Pereitą pavasarį Skuodo valstiečiai, susirinkę valsčiuje, vargais-ne galais daugumu balsų nutarė, kad jei butų negalima traktieriaus visai panaikinti, tai kad bent šventadieniais nebeskambėtų jame ožio balsai. Kadangi tąsyk ir degtinės monopoliai esti uždaryti, tai verčiau, sako, atsigersime žydelio smuklėje, kurių, ačiu laimei, nemaža Skuode turime. Galų gale tą jų nutarimą ir žemiečių viršininkas patvirtino; bet taip žem. viršininko ir valsčiaus raštinės poperiuose rodo, o traktierninkas vyrams tiesiai rodo, špygą, užsidaręs duris iš prekyvietės pusės, pro užpakalines pardavinėja sau po senovei "velnio skįstimėlį". Ir ko jam bijoti kad patįs policistai jį globoja? Nesenai šios žinutės rašytojas ėjo pats pertikrinti; ir tiesa, atrado porą sargybinių ir kalėjimo sargą, kuriems čia-pat stovint, traktierninkas pardavinėjo degtinės pusbutelį po 27 kap. Matyt, geras uždarbis; o kad šventadieniais traktieriaus kieme kraujo upeliai teka, tai neikam nerupi perspėti, kad toliau taip nebebutų.

Ištyręs.

SEINAI.
(Suv. gub.).

Nuo Spalių 17 dienos vėl pradėjo tarp Seinų ir Suvalkų eiti automobiliai. Pirmiau nepaskirtu laiku eidavo į Seinus. Dabar apsiskelbė eisią paskirtu laiku, ir kelinta diena jau eina. Ateina į Seinus 4 val. po pietų; pernakvoję, 7 val. rytą išvažiuoja. Žmonėms patinka, kad laiku pradės eiti, nes turėdami daug reikalų į Suvalkus, rytmetį išvažiavę, vakarą gali grįšti. Mokėti 75 kap. Biletai rusų ir lenkų kalba.

Tas pats.

VILKIJA.
(Ant Nemuno).

Vilkija — vienas didesnųjų panemunės miestelių. 3.000 gyventojų, kuo-nevienų žydų. Žiuri žmogus į tą skruzdėlyną ir stebies, kaip tie žydai viena pirklyba gali išgyventi. O gali, jei išgyvena. Pirklybos naudingumo nei seniau nesupratome, nei dabar dar nesuprantame. Vilkijoje sankrovų-sankrovėlių begalės visokių rųšių ir vis žydų rankose. Lietuviams drauge su jais pirkliauti ištikro buvo sunku. Bet dabar sąlygos atsimainė. Naują bažnyčią nukėlė iš pakrantės ant kalno. Kadangi žmonės daugiausia spiečiasi aplink bažnyčią, tai dabar labai patogu naujoje plecių pirkties. Žydams ketinama nepardavinėti dėl jų nešvarumo. Čia galėtų dabar tarpti netik šiaip jau lietuvių, sankrovos, bet ir ištisa vartotojų draugija. Tik apie ją kol kas niekas neužsimena. Tepasirupinie musiškiai nepražiopsoti geros progos ir tos rinktinės vietos kitiems neužleisti.

Nėra kol kas Vilkijoje nei kitokių draugijų, nei "Saulės", nei "Blaivybės" skyrių. Kadangi svietiškųjų inteligentų čia kaip kad ir nėra, tai visa atsakomybė puola ant kunigų. Seniau, bažnyčią statant, galėjo teisinties laiko stigimu. Bet dabar... jau butų laiko "išeiti iš zakristijos", anot Leono XIII. Geistina butų kad musiškiai užimtų vietas gydytojo, feldšerio, akušerės, raštininko ir kitas. Vis butų didesnis judėjimas kulturos darbe.

J. K.

SKEMIAI.
(Baisogalos par.).

Skemių kaimas — dviejų viorstų ilgumo. Gyventojų — 90 kaimų! Pilnų gyvenimų skaitėsi 40, bet dabar tik išviso beliko 10 kiemų, nes kiti susiskaldė į dvi ir tris dalis. Kai-kurie buvo padavę prašymą, kad išdalytų kolionijomis. Atvažiavęs tvarkomosios komisijos narys pripažino lygų balsą visiems, kas tik ką sodžiuje turi, nors tik vieną gryčiukę. Tai nieko ir neišėjo, nes atsirado daugiau nenorinčių. Skiemiečiai tegali pasididžiuoti savo murine mokykla ir tinkamu lietuviu mokytoju. Vaikai gerai galėtų pasimokyti, kad visi laiku sueitų.

Laikraščių imame 9 egz.

S—nis.
"V."

Naudingi Patarimai.

(Iš "Kaip užsilaikyti pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą").

(Pabaiga).

SVIEŽIAS ORAS KAMBARIUOSE ŽIEMĄ.

Nuolat reikia rupintis apie sviežią, gryną kambarių orą, nes tai yra svarbiausiu daiktu mųsų gyvenime; sugedęs kambario oras išsaukia kraujo užsinuodyjimą, kurs išlėto augdamas, nebuna išsykio patėmijamas, kol neišeina aikštėn baisios jo pasekmės, kaip tai: nesveikumas, nervų nusilpnėjimas, nerviškumas, didelis piktumas, "hypochondrija" ir "histerija".

Sugedusiame ore genda taippat ir žmogus. Kunas ir protas jo susilpsta ir sutingsta. Užtat męs privalome neužmiršti ypatingai žiemą apie atnaujinimą oro mųsų gyvenimuose (butuose) labiausia dėlto, kad męs, ačiu šalčiams, akliai juos uždarome, o net apsirupiname dvejais langais ir dvejomis durimis. Beto žiemos laiku genda kambariuose oras iš priežasties tankaus pečių kurinimo ir ilgo vartojimo manytosios šviesos.

Nesykį buvo atkreipiama atyda į tai, kad angliarugštis, kaipo lengvesnė už atmosferos orą, krinta žemyn ir tik tuomet žmogus ją įkvėpuoja, kuomet jos sluogsnis pasikelia ant 1½ metro aukščio (atstumas burnos suaugusio vyro nuo aslos). Tečiau taip nėra. Iš priežasties šilumos kambaryje, angliarugštis taippat, kaip ir kiti gazai, suteršantieji orą, žymiai išsipučia (kilsta), tampa per tai lengvesniais, susimaišo su iškvėpuojamais vandens garais ir kilsta aukštyn.

Roscoe (Roskoje), tyrinėdamas orą teatre, atrado 2,6 tukstantinių (dalių) angliarugšties ant "partero", ant galerijų-gi 2 tukstantini dali, o Pettenkofferis rado pravėdintoje salėje ant 1½ decimetro aukščiau aslos 0,38 tukstantines dalis angliarugšties, palubėje ant atstumo 6 decimetrų — 0,71 tukstantinę dalį.

Buvo nurodoma taippat ant faktų patvirtintų svarbių hygijenistų, kad oras gyvenimuose yra nuolat atnaujinamas oru, įplaukiančiu iš lauko, nežiurint net į labai akliai uždaromas duris ir langus. To dėl kamgi reikalinga kokiaten ypatinga ventiliacija ir kambario šilumos gaišinimas? Taip, bet iš kur imasi tas oras, įeinantis į gyvenimus? Ar tai tikrai sviežias, grynas oras iš lauko.

Privesti yra tikri patyrimai, kad per plytų sieną ant ertmės vieno kvadratinio metro pereina per valandą vos $^1/_5$ litro dalis oro, ir tai prie skirtumo temperaturos tarp lauko ir vidaus, siekiančio 30°, prie mažesnių-gi skirtumų oro įplaukimas esti dar mažesnis.

Nedaugel taippat oro gali įeiti per gerai užtaisytus langus ir duris. Užtaigi didžioji oro dalis įeina į kambarius per medines neakliai padarytas aslas ir lubas, ypač kuomet po aslos yra šaltas kambarys, ką taippat gerai atjaučiame kojomis, į kurias mums "pučia". Po mųsų gyvenimų aslų išlėto nugula daugybė dulkių ir nešvarumų, o šitas nešvarumas kasmet pasidaugina; čia įsivyruoja įvairios rųšies rugimai ir puvimai, o prilaikančia juos medega yra vanduo, vartojamas aslų mazgojimui ir įvairių vabalų išmatos. Oras, pereinantis per tokią aslą, žymiai susiteršia ir nelabai gali atnaujinti mųsų gyvenimą (buto orą).

Todėl pasilieka mums tiktai atidarinėjimas durų ir langų. Kai-kurie atidaro šitame atvėjuje tiktai viršutines langų dalis, idant sugedusį orą, esantį palubėje permainyti ant sviežio; tečiau nepatariame šito prisilaikyti, nes šiltas oras, esantis aukštai (palubėje) greitai išeina, o kambarys perdaug užsišaldo, apart to įeinantis šaltas oras užšaldo vidurinį oro sluogsnį, o pertai tas sluogsnis krinta žemyn. Langams užsidarius, šiluma, išeinanti iš pečių, lygiai kaip ir oras, įeinantis per aslą, išsipučia ir vėl pasikelia lig suaugusio žmogaus burnos.

Idant atsakančiai išvėdinti savo gyvenamus butus, reikia plačiai ir ant ilgesnio laiko atidarinėti visi langai ir durįs, iššaukiant tokiu budu stiprų vėjo traukimą arba perputimą. Dėl jo padidinimo galime darmojuoti ore nosinėmis ar rankšluosčiais, arba greitai varstyti duris. Pašalinimui-gi durų beldėsio atsistojame prieš jas ir stumdome jas nuo rankos į ranką. Tokiu budu išvarome sugedusį orą iš visų kampų, užkampių, iš po baldų ir užvaduojame jį sviežiu iš lauko.

Vienu sykiu, drauge su sugedusiais gazais išeina taippat ir įvairios bakterijos, o tarp jų ir bakterijos iššaukiančios ligas. Bakterijos, nesant jokiam oro judėjimui, nugula drauge su dulkėmis ant aslos. Jaigu tiktai atidarome langus ir tuo neiššaukiame jokio vėjo, tai bakterijos nepasikelia aukštyn, bet jaigu yra vėjo traukimas, tai jis sukelia jas ir išpukšto laukan.

Aprašytas aukščiaus pravėdinimo budas netęsia perdaug ilgai, o pertai ir butas perdaug neužsišaldo, o langus uždarius, kambario temparatura vėl išnaujo pasikelia, ačiu karštam pečiui.

Žali augalai lygiai prisideda prie atnaujinimo oro butuose. Šitame atvėjuje geriausiais yra augalai lapuoti, o ne žydintieji ir ne su stipru kvapsniu. Naudingas augalų veikimas atsibuna tiktai dieną (naktį gi yra kenksmingas), o apsireiškia tuo, kad žali lapai suvartoja kenksmingą žmogui angliarugštį o atiduoda iš savęs oksigeną (rugščiadarį) taip butinai reikalingą žmogui ir gyvuliams. Be to kambarių augalai daro gerą įtekmę ant žmogaus upo, linksmina jį, papuošia gyvenimą, iššaukdami net viduryje aštrios žiemos atsiminimus apie vasarą ir poilsį tarp laukų ir miškų.

Baisus Atsitikimas Kasykloje.

Žuvo 310 anglekasių miestelyj Cherry, Ill.

Cherry, Ill. Vietinėse minkštos anglies kasyklose, priklausančiose firmai St. Paul Coal Co., (4 mylios nuo Spring Valley, Ill.), pereitoj subatoj tuojaus po pietų užgimė gaisras ir prasiplatino po visas kasyklas, bet dar su tokiuo smarkumu, kad dirbanti tenai anglekasiai, kurių buta į 400, užtroškę arba sudegę. Gaisras užgimęs užsidegus šienui nuo vieno anglekasio lemputės. Kaip žinoma mainose šienas reikalingas mulams, kurie po žeme nuolatos užlaikoma. Užsidegus šienui, liepsnos akimirkoj išsiplėtojusios, nes degamos medžiagos buta pakaktinai. Anglekasys išpradžios stengėsi užgesinti šieną, bet pats apsvilęs vostik išsprudo iš kasyklos su kitais ten arčiau esančiais darbininkais. Tasai anglekasys, kuris padegė šieną, pagal angliškų laikraščių informacijas vadinasi Aleksandras Rosejak.

KOMPANIJOS APSILEIDIMAS.

Kuomet Rosejak pranešė tuojau kompanijos valdybai apie kilusį kasykloj gaisrą ir kokiuo budu jis kilo, valdyba vieton padaryti kasykloje aliarmą, liepė tik gaisrą gesinti, paliekant visus anglekasius savo vietose ir net žemesnėse gyslose. Tiktai pora valandų vėliau, kuomet nematyta niekur jokio išėjimo ir, kuomet buta jau vėlu, duota anglekasiams aliarmas, idant jie jau gelbėtųs su savo gyvastimis. Anglekasiai tada buriais iš savo vietų puolėsi prie išėjimų ir tik 24 jų išlipo ant žemės paviršiaus, bet kuomet kita partija traukta į viršų, trauktuvės virvės sutrukę ir tie visi vargšai su trauktuve nugarmėję atgal į liepsnų juras. Dabar taigi likusiems visiems anglekasiams uždaryta kelias ir jiems pasiliko tik baisi mirtis.

ANT PAVIRŠIAUS SIELVARTAI.

Kas tada veikėsi kasykloje — niekas nežino, kadangi nei vienas jau anglekasys iš tenai paskui neišėjo. Vienok galima sau įsivaizdinti nelaimingųjų padėjimas, kurie aplinkui buvo apsupti liepsnomis, o išeiti iš užtroškusio oro nebuvo kur ir kaip.

Kilus garsui apie tą kasykloje nelaimingą atsitikimą, aplinkui kasyklos skyles susirinko keli tukstančiai asmenų, tarp kurių šimtai nelaimingų anglekasių pačių su vaikučiais. Verksmas ir vaitojimas buvo neišpasakytas. Nekurios moters su vaikais tiesiok ėjo į skyles (spragas) iš kurių veržėsi dumai su liepsna ir norėjo pulties vidun, kad tik kokiuo nors budu išgelbėti savo penėtojus, tečiau jos sulaikyta nuo to baisaus žingsnio. Moterų nusiminimas dar labiau pasididinęs, kuomet kasyklos valdyba, matydama, kad ugnies nebus galima užgesinti, liepė kasyklos skyles uždaryti, užgriauti, kad neprileisti tenai oro ir taip gaisrą užslopinti. Tai dabar buvo mirties ištarmė net ir tiems, kurių gal liepsnos buvo nepasiekę ir kurie buvo gyvi. Kadangi jei jiems atimta oras, turėjo užtrokšti. Anglekasių pačios puolėsi tada ant darbininkų, kad neduoti jiems skyles griauti, vienok jų nepaisyta.

PAGALBOS SKYRIUS PRAŽUVO.

Kol užberta kasyklos skylės, trylika narsių iš miestelio Cherry karžygių pasiaukojo eiti su pagalba nelaimingiems anglekasiams. Tai buvo vis miestelio įžymesni piliečiai, kaip tai postmeisteris, pirklys, keli krautuvių savininkai ir kiti. Taigi nuleista jie visi trauktuve į liepsnojantį dugną kasyklos. Kuomet jie ilgoką laiką mašinistui nedavė jokio signalo iš ten, nenoromis trauktuvė išvilkta į viršų ir tuos visus narsuolius pamatyta užtroškusius ir pusiau sudegusius. Pasirodė taigi, jog jokia pagalba negalima, kas privertė kasyklų kompaniją ir skyles užversti, idant, partraukus oro vaikščiojimą, užslopinti ugnį.

Tatai nelaimingiems anglekasiams pasiliko tik viena mirtis.

VISAME KRAŠTE NULIUDIMAS.

Toji baisi žinia apie Cherry, Ill. kasyklas, kaip žaibas aplėkė visas Jungtines Amerikos Valstybes ir visus gyventojus apnyko didis lindnumas, o prielankumas prie likusių anglekasių našlių ir našlaičių. Anglekasyklos kompanijos prezidentas apreiškė, kad jis tuo tarpu mokėsiąs žuvusių šeimynoms tokias algas, kokias uždirbdavo anglekasiai, kol nebusianti kitokia pagalba. Regis visame krašte bus renkamos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams aukos. Ir kitaip but negali. Gubernatorius Deneen išleido į savo valstybės gyventojus atsiliepimą, rinkti aukas, nešti vargdieniams pagalbą. Be to gubernatorius pasiuntė į Cherry tam tikrą komisiją ištirti gaisro priežastį ir likusių šeimynų padėjimą. Amerikos Raudonojo Kryžiaus draugovė taippat skubinasi su pagalba, nes išsiunčius savo komisiją.

NĖRA VILTIES.

Valdžios geologiško departamento du sąnariu su kaukėmis ir šalmais, kuriuose randasi oxygenas (degis) ir kuriuomi galima dusuoti esant tarp nuodijaučių dumų ir dujų, tris sykius įsileido kasyklon su elektros lempomis, tečiau pasiekus pirmąją kasyklos gįslą reikalavo grįšti atgal. Juodu apreiškė, kad kasykloje už tirštų dumų net su smarkia elektros šviesa nieko negalima matyti. Ugnis be oro, regis, jau užslopinta, bet kas atsitiko su anglekasiais nežinia, kadangi nematyta niekur jų nei vieno. Gal anglekasiai pamatę prie išėjimo pavojų, susibėgo į giliausias vietas, manydami ten gelbėties. Mat kasyklose buvo dirbama trimis sluogsnimis, viena po kita, o gaisras prasidėjęs pirmoj sluogsnyj ir paskui persikėlęs į apačią. Vienok ir giliausia susibėgusiems anglekasiams yra maža išsigelbėjimui viltis, kadangi sugedę ar tai sulaikyta kasyklos ventiliatoriai; o juk be oro negalima gyventi nei kasykloje nei kur kitur.

Aplinkiniai farmeriai pasakoja, kad jie atjautę nedėldienio naktį požeminius trenksmus. Taigi jų nuomone likę gyvais anglekasiai dinamitu šaudą ir šaukiasi pagalbos. Kiti vienok daleidžia, kad dinamitas pats nuo ugnies galėjęs plyšti, arba vėl patįs anglekasiai, matydami sau neišvengtiną užtroškimą, pasidarę sau galą su dinamitu.

TARP UŽMUŠTŲ YRA LIETUVIŲ.

Nors ligšiol žuvusių kasykloj anglekasių nepaduota vardai, vienok jau dabar žinoma, kad tenai daugiausia pražuta lietuvių su lenkais ir italų, bet amerikonų gal tik keli. Pavardės labai iškraipytos, dėlto bus sunku susekti, kas lietuvis, kas lenkas, o kas kitos tautos. Tuo tarpu žinomos žuvusių pavardės sekančios, kurios lietuviškos ir užneša ant lietuviškų: Jonas Buzlis, Juozas Kodoni, Petras Kalada, Juozas Palza, Jonas Butron, Andrius Nematta, Vincas Stolkin, Petras Prusies, Pranas Kukse, Vincas Shimkus, Pranas Magilris, Jonas Danko, Petras Stralakis, Fred Brokaskas, Antanas Staseskis, Juozas Sukitus, Juozas Tinko, Mike Popovič ir kiti.

Gal kas iš "Kataliko" tenaitinių skaitytojų, arba iš Spring Valley skaitytojų teiksis surinkti žuvusių lietuvių pavardes, kurias norėtumėm apskelbti laikraštin. Butumėm už tai labai dėkingi.

Mat vėl kitas dalykas: daugumos darbininkų pavardės kompanijai nežinomos, nes, nekurie turėdavo tik savo numerius.

Toji kasykla gyvuoja tik penki metai irgerai buvo pritaisyta viskas. Tik anglekasio neatsargumas, ar kas kitas tą nelaimę pagimdė.

Miestelis Cherry skaito 3.000 gyventojų.

Cherry, Ill. Lapkr. 16 d. valdiškai skelbiama, kad kasykloje pražuta 310 darbininkų. Palikta 1.000 našlaičių ir 200 našlių. Kasykloje gaisras vėl kilę spaleidžius vintiliatorius, tatai įėjimai kasyklon išnaujo uždaryta. Sakoma kasykloj viskas sugriuvę ir pilna visur dumų, bet kaslink anglekasių padėjimo — kompanija viską laiko paslaptyj. Pagalba vis-gi jokiuo budu negalima ir kompanija jau partraukė 300 grabų.

Tarpe Prusų ir Bavarijos valdžios užgimęs nesutikimas. Mat Bavarijos seimas nutarė neatnaujinti daugiau traktato su Rusija kas link politiškų išdavimo. Prusų valdžia tuo nutarimu liko įžeista, mat be kaizerio žinios tas padaryta. Bet Bavarijos valdžia primena, kad pagal Vokietijos viešpatystės įstatų, kiekvienas susivienijimo kraštas tegalįs valdyties, kaip jam patinką.

Regyklos aplink Kasyklą Cherry, Ill.

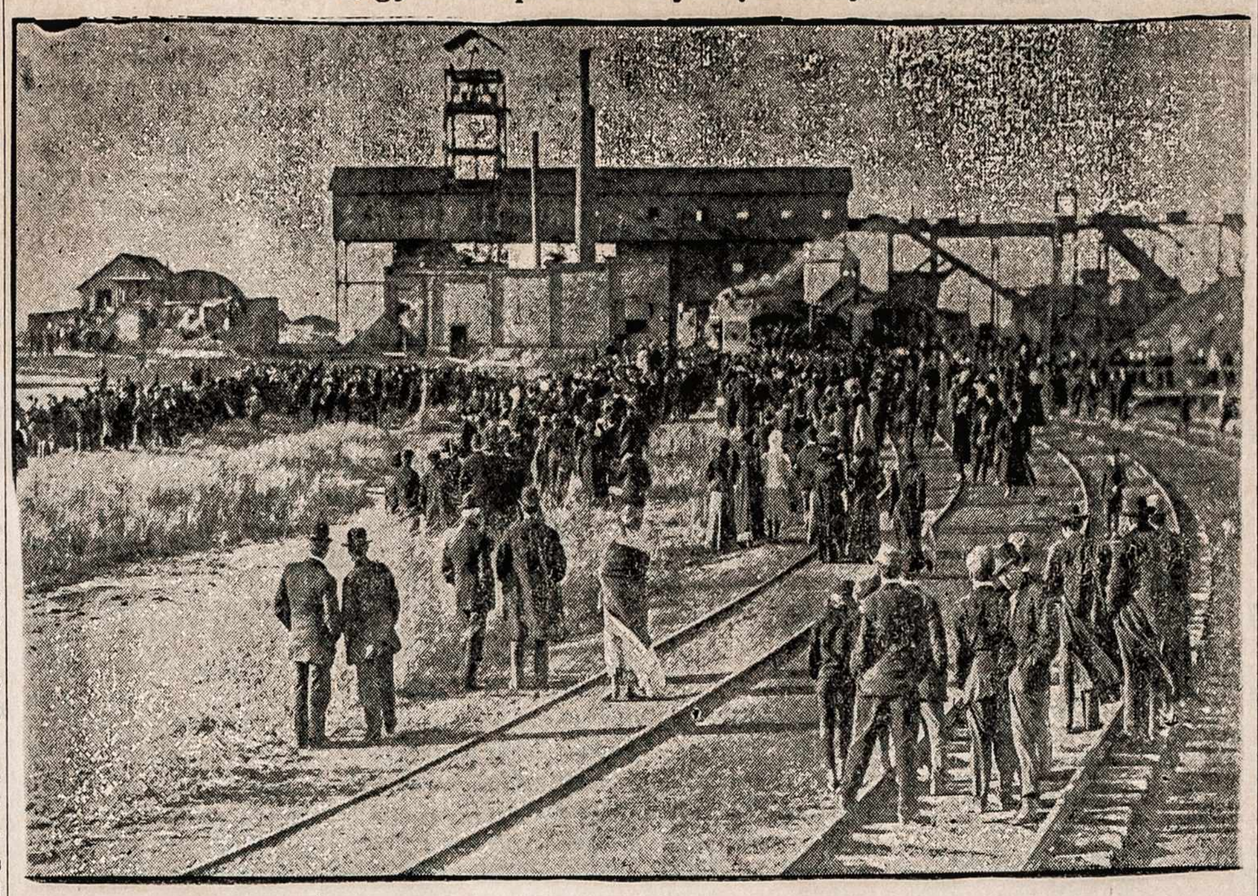

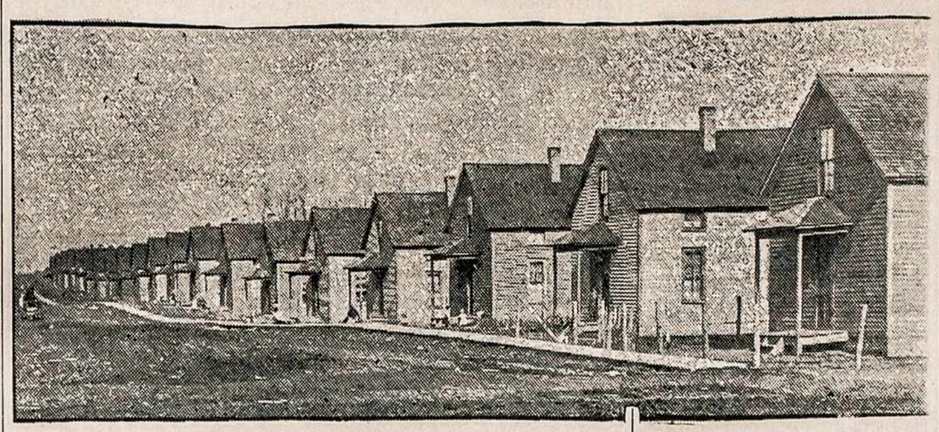

TUŠTI BUTAI.

DU KASYKLOS INSPEKTORIU.

AMERIKOS ŽINIOS.

Linčiuota du žmogu.

Cairo, Ill. Pereito nedėldienio vieną rytmetį tamsiame ir ankštame užkampyj atrasta 24 metų senumo merginos Onos Pelley lavonas; mergina tarnavo vienoj valgomų daiktų pardavykloj. Burna ir nosis nelaimingosios merginos buvo užkimšta ir tokiuo budu pasmaugta, pirmiau atlikus su ana kriminalinę piktadarybę. Pėdsakiai aplinkui liudijo, kad mergina gynėsi kieku galėdama, kadangi aplinkui žemė rankom ir kojom buvo išarta, išdraskyta, o ant jos dra bužiai sudraskyti į šmotus. Partraukta iš kitų miestelių policijiniai šunes, kurie umu laiku nubėgo prie vieno nigerių namo ir tenai sustojo. Tas dalykas su šunimis atkartota kelius sykius, bet šunes vistiek bėgdavo pas tą patį namą. Tatai policija, nieko nelaukdama, tame name areštavo nigeriu Will Jamesą ir Arthurą Aleksandrą. Areštuotu kalėjime vienok neprisipažino prie kaltės.

Tuo tarpu miesto gyventojai tikrai buvo persitikrinę, kad šunįs neapsirinka, taigi nutarė tiem juodukam be teismo atimti gyvastį, ty. linčiuoti.

Prieš pereitą pėtnyčią nakčia savo nusprendimą ir išpildė. Prasidėjo visame mieste toks gyventojų bruzdėjimas, kokio Cairo nematė. Visur buvo girdima vienas ir tas pat šauksmas: "linčiuoti"!

Vietinis šerifas Davis, matydamas sau ir nigeriui pavojų, bandė slapta jį nugabenti į kitą miestą. Taigi nigerį apkaustė geležiniais pančiais ir su savo padėjėju nuvedė į artimą giraitę, kur tikėjosi piktadarį paslėpti ir tuo budu jį apsaugoti nuo įnirtusios minios. Tečiau minia patyrus tokį šerifo darbą, apstatė aplinkui visus kelius ir suieškojo šerifą su kaliniu. Šerifas į minią kelius sykius šovė, bet, matydamas nieko gero nenuveiksiąs, atidavė nigerį miniai, kuri staugdama jį parsivedė į miestelį. Minioje buta daug ir moterų, kurios labiausiai ir geidė jį linčiuoti. Taigi užgesinta ant gatvių elektrikiniai žiburiai ir ant vieno stulpo pakarta. Kabantis nigeris kaip sietas be to kulipkomis suskylėtas. Taip sudraskytas juoduko lavonas nuvilkta ton vieton, kur atrasta negyva mergina, ir tenai ant laužo sudeginta.

Kitas-gi nigeris Arthur Aleksandras tuotarpu liko gyvas, nes minia jo niekur nesurado. Sako jis persirėdęs policijanto uniforma ir su policijos pagalba kur tai išgabentas. Vienok ir jo gyventojai ilgai ieškojo.

Minia pagiežos prisigėrus neužsiganėdino pakartu nigeriu. Miesto kalėjime buvo uždarytas nekoksai Henry Salzner, kaltinamas už pačios nužudymą. Tai baltas žmogus, fotografas. Taigi minia apspito kalėjimą, išginklavo sargus ir iš kalėjimo išvilktą Salznerį taippat pakorė. Dar prieš pakarsiant leido jam pasimelsti. Jis lig pat mirčiai vis tvirtino, kad nekaltas. Dar vienas iš minios už jį norėjo užstoti, tai tą žmogelį ko neprimušė.

Nigeris-gi prieš pakarsiant prisipažino prie kaltybės ir dar išdavė Arthurą Aleksandrą.

Kilus sumišimams, pas gubernatorių Deneen tuoj pareikalauta milicijos, kurios 4-tą pėstininkų pulką gubernatorius ir išsiuntė. Milicija padarė ten tuoj tvarką, bet miestelio dėmė per amžius riogsos istorijoje.

Nužudyta mergina iškilmingai palaidota ant katalikiškų kapinių, nes buvus katalikė.

Nepasisekęs plėšimas.

Syracuse, N. Y. Trįs drasųs plėšikai nesenai stengėsi apiplėšti ekspresinį linijos New York Central traukinį, tarp stočių Lyons ir Syracuse. Kuomet traukinis sustojo Lyons, plėšikai niekam nematant įsilipo vienan vagonan ir traukiniui paskui bėgant ėmėsi prie darbo vagone, kuriame buta daug brangenybių. Tuotarpu vagone buta pasislėpusių detektyvų, kurie su revolveriais juos ir apspito. Du tuojau areštavo, o vienas išššoko iš traukinio, bet regis užsimušė, nes traukinis greitai bėgo. Plėšikai paeiną iš Buffalo, N. Y.

Liudnas milijonierės galas.

New York. Čionai gazu nusižudė M. L. Estey, mirusio milijonieriaus, pijanų ir vargonų fabrikanto pati. Ji su dukterim gyveno vargingame namelyj, prie W. 27-tos gatvės, kadangi visi milijonai kaip vėjas buvo išnykę. Estey dirbo vienoj fabrikoj kaipo drabužių kirpėja. Vieną rytmetį duktė atrado savo motiną gulinčią ir laikančią burnoj gazo dudelę.

Šuo apsigynė.

Toledo, O. 12 metų vaikiną, Samuelių Herkowitzą nesenai biauriai sukandžiojo didelis šuo, kuris vaikinui sudraskė kojas. Šuo palei namus saugamiai ant trotuaro gulėjo, o vaikas praeidamas užmynė jam uodegą. Šuo iš sopulio suskalijo ir užpuolė ant vaikino. Atbėgo policijantas, vaiką apgynė ir nugabeno pas daktarą.

Kaltas šunies savininkas, kad jam neuždėjo antsnukio, bet dar kaltesnis vaikinas, kad perdaug sauvalianja.

Nakties raiteliai vėl apsireiškia.

Lexington, Ky. Nakties raiteliai vėl ima terorizuoti piliečius. Pastaraisiais laikais jie užpuolė ant nekokio Thomaso Stafford tabokos sandelio ir visą sudegino. Sudegė tabokos vertės 10.000 dol. Stafford tuo tarpu sirgęs šiltine, ir negalėjęs savo mantos gelbėti. Užpuolikai ieškomi su šunimis.

Pražuvo liepsnose.

New York. Šukų fabrike firmos Robert Morrison & Sons, Brooklyne, nesenai užgimęs gaisras ir užtvėręs kelią tenai dirbantiems darbininkams. 8 darbininkai italai pražuvo liepsnose, o daugumas susižeidė šokant per langus nuo trečio aukšto. Pražuvo ir fabrikanto sunus William Morrison, o ir pats fabrikantas nemenkai apsvilo. Prieš gaisrą dirbo 40 darbininkų. Kadangi šukų išdirbimui medžiaga smarkiai deganti, kaip koks parakas, pertat ir gaisras smarkiai praplyto.

Gerai pasipelnė.

New York. Peržiurėjus geležkelio kompanijos Big Four knygas, susekta, kad minėtos kompanijos kasierius C. L. Warriner išleidęs kompanijos pinigų nei mažiau nei daugiau pusę milijono dol. Warriner buvo areštuotas, bet paskui, užstačius jam 50.000 dol. kaucijos, paleistas. Trumpu laiku pradėsią bylą.

Kunigas Gernelli, vienuolis, kurį nesenai Italijos parlamento atstovas socijalistas Pedrecca pakvietė viešai pamokslais priparodyti stebuklus, kokie Lourdes buvo, andai miesto Leghorn katedroje sakė pamokslą apie minėtus stebuklus. Katedron susirinko daug žmonių. Katalikai pamokslininkui rankom plojo, o socijalistai ėmė šaukti "lai gyvuoja Ferrer!" Paskui užgimus maišatis. Socijalistai puolėsi ant kunigų, bet policija tuojau jų kelis suėmė.

Lietuviams!

Gyvename krašte, kuris su savo pažanga eina pirmiau kitų. Čia viskas vystosi, auga, didinasi ir tobulinasi kiekvienoj visuomenės gyvenimo rušyj nei kur kitur.

Tasai milžiniškas pažangumo judėjimas šviesiausia atsimuša presoje.

Amerikos laikraščiai stovi pirmoj' eilėj' už visus kitus pasaulio laikraščius su savo ypatybėmis, su informacijų gausybe ir pigumu.

Amerikos laikraščio skaitytojas, paėmęs laikraštį į rankas, mato viską, kas pasaulyj dedasi, kas atsitinka šitame krašte, žino kas veikiasi jo mieste, apielinkėje ir valstybėje.

Ir męs, lietuviai, esame dalimi tos pirmžengystės tų laikraščių ir męs privalome su tomis Amerikos vilnimis plaukti, eiti su pažanga, nes pasipriešinimas gali mums atnešti pavojų. Taip kaip Amerikos laikraščiai su savo pirmynžanga daro stebėtinus dalykus, taip ir męs lietuviai privalome to kelio laikyties.

Privalome skaityti "Kataliką" ir jo išleistas moksliškas knygas, o tuokart męs įgysime daugiau šviesos ir pastebėsime kas pasaulyj veikiasi.

Laikai jau pasitaisė, kongreso nutarimai apie muito tarifą visas abejones nuvarė šalin. Dirbtuvių savininkai žino ko laikyties, ir pramonė pradeda eiti su visu smarkumu. Ant darbo stokos niekas nesirustįs.

Daug skolų, kokios nuo seniau pasiliko, kuomet Amerikoje buvo krizis, atneša išleistuvei nuostolius, dėlto, broliai lietuviai, meldžiama su tomis skolomis tuojau atsilyginti, idant laikraščiui "Katalikui" padaryti pagerinimus, kad butų daugiau žinių ir apysakų.

Daug gauname naujų užsakytojų, gauname daug laiškų, kurių nerekliamuojame, kaip kad kiti laikraščiai daro, bet atsiranda taippat lietuvių, kuriems paminėjus apie laikraščio skolą, nieko neatsako.

Kad padaryti geresnę tvarką, maloningai meldžiama, Gerbiamųjų "Kataliko" Skaitytojų užsimokėti užsilikusią prenumeratą ir pagaliau atnaujinti naują.

Kad Gerbiami "Kataliko" Skaitytojai butų užganėdinti, darome tik dėl jų sekančias ofertas:

Kas atsilygįs už "Kataliko" užtrauktas skolas, tasai gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **50c**.

Užsimokėjusieji už šiuos metus pilnai, jei "Kataliką" užsisakys ateinantiems metams, ty. jei prisiųs 2 dol., gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **vieno dol**. Knygas galima išsirinkti iš mųs kataliogo.

Kas nuo šio laiko naujai užsisakys "Kataliką" ir prisiųs 2 dol. — tam laikraštis ligi Naujų Metų siuntinėsis veltui ir gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **75c**.

Tas dovanas garsiname tiktai trumpam laikui, dėlto tegul dąbar lietuviai pasinaudoja.

Laiškus rašant ir pinigus siunčiant adresuoti:

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan st.
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Lapkritys 1909 m.

18 k. Pašv. bažn. Rymo.
19 p. Elzbietos našlės.
20 s. Benigino.
21 N. Aukavimas P. M.
22 p. Cecilijos panos.
23 u. Klemenso pop.
24 s. Jono nuo Kryž.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Klausimas, ar žmonės nevalgo perdaug mėsos — turi savyj lygiai reikšmę hygieniską, kaip ir ekonomišką. Mėsa kadangi nunai yra sunkiausiu ir brangiausiu valgomu produktu ir tasai brangenybės klausimas gimdo viršui minėtą klausimą, butent: ar męs nevalgome perdaug mėsos? Jei butų galima mėsa pakeisti kitokiais valgomais produktais be kenksmo žmogaus sveikatai, butų tai didelė ekonomiškuose santikiuose perversmė, žinoma, jau senai žmonėmis pageidaujama.

* * *

Daugumas gamtininkų ir daktarų vis dar vergiškai prisilaiko senos formulos, kad žmogus kasdiena savo maistui reikalaująs 118 gramų baltymo. Vienok dabar mokslininkai tam senam dogmatui yra priešingi. Pasiremiant ant patyrimo pagrindų, mokslininkai vis labiau žmoniją verčia prie vegetarinizmo (augmenimis maitinimosi) ir tame dalyke pramato hygieniškai-sanitarišką pažangumą ir svarbų budą prieš mėsos pabrangumą.

* * *

Vegetarinizmas žydi — kaip žinoma — tarp japonų, o pareiga—trapistų vienuolynuose. Vienas štabo daktaras, prigulintis 20 metų prie trapistų vienuolijos, 1902 metais d-rui Luchter'ui suteikęs sekančius pastebėjimus: Vienuoliai dirba labai sunkiai, užlaikydami vegetarinizmą. Darbas kasdiena tęsiasi 17 išt isų valandų; iš to pusė paš venčiama sunkiems užsiėmimams žemdirbystės, daržininkystės ir amatninkystės. Varstotai ir miego kambariai neikados neapšildomi. Vienuoliai savo prakaituotų drabužių nepakeičia šviežiais, bet visuomet juos išdžioviną ant savęs.

* * *

5 val. ryte trapistams duodama pusryčiai: kava mažai pienu užbaltyta ir maža riekutė ruginės duonos. Pietųs susideda iš daržovių sriubos ir daržovių (šabalbonų, kopustų, žalių žirnių ir tt.). Kiaušiniai nevalgoma, o pienas naudojama tik kavai ir košelei iš ryžių arba kruopų. Sviestas taippat nenaudojama. Be to tankiai naudojama švieži arba džiovinti vaisiai ir riešutai. 6 val. vakare vakarienė: daržovės arba salotai su bulvėmis, daržovių sriuba ir šmotelis surio vasaros mete. Po pietų ir vakarienei dar geriama ir lengvas alus, tečiau alumi visi vienuoliai nesinaudoja, kadangi jame taippat randasi maža dalis alkoholio. Ir taip trapistai besimaitindami yra sveiki ir gali atlikti sunkiausius darbus.

* * *

Mėsos valgiai taippat nežinomi pas japonus. Turtingesnis japonų luomas priėmė Europos papročius, taigi sykiu ir mėsos valgymą. Japonijoje neauginama nei galvijai, pertat tenai mėsa ir pienas vis dar yra brangiais valgiais. Japonai daugiausia maitinasi: ryžais, žuvimis, daržovėmis, agurkais ir kitomis augmenų šaknelėmis.

* * *

Pastarasis japonų su Rusija karas priparodė aiškiai, kad japonai sunkenybių ir vargo išlaikomybe ir proto blaivumu perviršija europėnus. Kare japonas kareivis kasdiena gaudavo 2 svaru ryžų, pusę svaro kviečių ir kitokias daržoves. Tiktai baigiantis karui kiekvienas kareivis aplaikydavo kasdiena po ¼ svaro konservų. Ramiaisiais laikais japonas kareivis neikuomet nemato mėsos. Taigi dėlei to japonai netik tvirti ir sveiki, bet dar ir ilgai gyvena. Tiktai jie su savo fizišku ugiu negali lyginties europėnams.

* * *

Vokietijos d-ras Hermann savo viename veikale labai plačiai aprašo apie vegetarinizmą. Iš to veikalo ir visos viršui minėtos pastabos semta. Dr. Hermann taigi rašo, kad visi šiandie mokslininkai velijanti žmonėms pamesti valgius mėsą, kadangi ir senesniais metašimčiais naudotasi vegetarinizmo ir tame dalyke gerai išeita. Tatai ir gema šiandie tarp mųsų klausimas, ar męs nevalgome perdaug mėsos? O tą klausimą privalėtų kuogreičiausia išrišti daktarai mokslininkai, kuriems rupi žmonijos sveikata ir medžiagiškas padėjimas, kadangi mėsos brangenybė peržengė ribas.

* * *

"Draugas" ėmė jau bičiuoliuoties su "Dagiu", su tuo šlamštu, kurio paminėjimui gaila plunksnos ir rašalo. "Draugas" antai savo "pastabose" rašydamas apie Amerikos lietuvius laisvamanius ir socijalistus, tarp kitko taip išsitaria:

"Juk ne "atžagareiviai", bet išmintingesnioji (o-gi kaip!) "pirmeivių" dalis įkurė "Dagį" — tą tikrą botagą dykaduoniams ir parazitams, ką veisiasi ant Amerikos lietuvių visuomenės kuno vien dėlto, kad skelbia save "socijalistais", "laisvamaniais" ir į tat panašiais "veikėjais-pirmeiviais"!..."

* * *

Nei kiek "Draugas" nesumelavo, apšaukdamas savo pagarbos sąnarin tą šlamštą, nes gangreit tasai "dievotas" "Dagis" atsikreips su savo ypu į "Draugo" leidėjus — tai tuokart kaip sykis jam tiks tasai pagarbos vainikas ir užsitarnavimas, suteiktas dabar "Draugu". "Dagis" nors pirmeiviškas, vienok tobulas — galvoja "Draugas" kadangi nekliudąs kunigų, nors begėdiškai ir šmeižiąs nekaltus asmenis, bet veik jis atsisuksiąs prieš mus "Draugo" leidėjus — na, tada busią galima jis apšaukti atžagareiviu ir didžiausiu šelmiu.

* * *

Vilniuj išeinantis lenkų dienraštis "Kurjer Litevski" (No. 232) štai ką rašo apie lietuvius:

"Pastaraisiais laikais "tikrųjų rusų" sąjungos Lietuvoje ir Suvalkų gubernijoje pradėjo sekti lietuvių judėjimą ir jų santikius su rusais. Anot jų "donosų", lietuvių darbai, išpradžių prieš lenkus, dabar pradeda kryp ti kiton pusėn, prieš rusus. Lietuviai kovoja prieš apgyvendinimą rusų Suvalkų ir Kauno gubernijose, taipogi prieš rusų kalbą; savo susirinkimuose gieda tautos himną "Lietuva, tėvyne mųsų" ir tt. Paklausius tų "donosų", tam tikri perdėtiniai gavo įsakymą vėl pradėti prižiurėti lietuvių apšvietimo draugijų darbus".

* * *

Iš kur "Kurjer Lit." tokią keistą žinią gavo, nežinia, bet Vilniaus "Viltis" apkalbėdama tą žinutę, vadina ją labai įdomia, ir jei ji pasirodytų tikra, tai ant lietuvių kulturinio darbo vėl pasirodytų baisus, juodas debesys. Bet mums regis, kad tuos "donosus" veikia daugiausia lenkai, negalėdami Lietuvoje praplatinti savo "aukštosios" kulturos ir "poniškos" kalbos.

* * *

Amerikos lenkai ateinančiais metais žada iškilmingai apvaikščioti 500 metų sukaktuves nuo kryžiuočių sumušimo ties Žalgiriais. Lenkai sako, kad tai jų ainiai su lietuvių pagalba (tik su pagalba) tenai kryžiuočiams uždavę mirtiną smugį. Taigi dabar jie rengiasi surengti apvaikščiojimus ir talkon kviečia lietuvius su rusinais. Lenkai vis-gi be lietuvių ir rusinų negali apsieiti, visame kame ieško pretensijų, ir mums rodos, kad lietuviams prisidėti prie to lenkų apvaikščiojimo, butų vientik tautos pažeminimas. Juk žinoma iš istorijos, kad lietuviai kryžiuočius ties Žalgiriais sumalę, ir jiems lenkai tik gelbėję, o lenkai skelbia viską adverniškai.

* * *

Kad štai skaitome "Dzienni-k'e Chicagoski" iš New Yorko "atsiliepimą", kad tenaitiniai lenkai savo tan rengiaman apvaikščiojiman patraukę ir tenaitinių lietuvių draugijas, kuriąs reprezentuojąs Brooklyno lietuviškos parapijos klebonas, kun. V. Varnagiris. "Atsiliepime" pasakyta: "Gerbiam. lietuviškos parapijos klebonas, kun. dr. Varnagiris, prižadėjo pasiųstai pas jį deputacijai (lenkams) visomis pastangomis veikti, idant lietuvių draugijos imtų dalyvumą apvaikščiojime".

Deo gratias!

Amerikos lietuvių laikraštininkų suvažiavimas.

Pereitoj savaitėj visiems lietuviškiems laikraščiams Amerikoje išsiuntėme sekančio turinio lapelius kas link laikraštininkų suvažiavimo:

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTININKŲ SUVAŽIAVIMO REIKALE.

"Kataliko" užmanytasis laikraštininkų suvažiavimas visais laikraščiais mielai priimtas. Tai-gi kad tasai reikalas galutinai pastumėti prie kyn, meldžiama Gerbiamosios N. Redakcijos išreikšti savo nuomonę ant žemiaus padėtų klausimų ir šitą lapelį mums atgal tuojau prisiųsti. Balsavimo pasekmės bus apgarsinta "Katalike", o tuokart bus pradėta tame dalyke aktivinis darbas,

1. Kur suvažiuoti? 2. Kokiuo laiku? 3. Ką malonėjate paskirti komitetan apdirbimui suvažiavimo programo?

"Kataliko" Redakcija.
3244 So. Morgan St., Chicago.

P. S. Męs patartumėm suvažiuoti Brooklynan, Kovo 17 ir 18 dienom, 1910 m., kaip tai buvo rašyta "Katalike" No. 42.

Kadangi visų redakcijų nesuspėta mums atsakyti, taigi to balsavimo pasekmes atspauzdinsime sekančiame "Kataliko" numeryj.

Taft jau Vašingtone.

Lapkričio 10 dieną vakare Jungtinių Amerikos valstybių prezidentas Taft sugrįžo Vašingtonan, atlikęs ilgą savo kelionę per visus didesnius miestus, padaręs 13.000 mylių kelio, pasakęs nesuskaitomą daugybę prakalbų ir ... pasilinksminęs pokyliuose ir susirinkimuose.

Jei bent vienos kokios viešpatystės galva atlieka tokią ilgą kelionę per savo kraštą, užgema tada klausimas: „Kokia bus iš to nauda?"

Taigi dabar ir prezidentui Taftui sugrįžus Vašingtonan, kįla klausimas, kokia dabar bus nauda iš tos prezidento kelionės, o juo labiau, kad apkeliauta didelis plotas krašto, kuris šiandie yra galingiausiu visame pasvietyj su savo vidurine ir užsienių politika.

Naudos laukiama didelės ir svarbios, nes laukiama pakeitimų ir reformų, apie ką prezidentas Taft savo kalbose keliaudamas minėjo.

O tų kalbų—kaip jau sakėme—buta labai daug ir jos skelbė tokią naujų projektų daugybę, kad nenoromis reikia paabejoti, ar nors dešimto ji dalis tųapreikštų projektų bus kuomet nors kongrese paminėta ir ar tie projektai įgįs kuomet nors savo galę.

Negalima užginti, kad prezidentas savo kalboms visuomet išrinkdavo aktuališką tematą, atsižvelgiant pirmiausia į tą valstybę, kur buvo sakoma kalba — nuolatos laikydamasis, taip sakant, "rubežiaus", nes nepalytėdavo erzinančių daiktų, kurie galėdavo užtemdyti išrinktojo temato patogumą.

Pertat-gi jo populiariškumas augo su kiekviena diena ir tokiuo budu visą republikonų partiją iš visų pusių siautė vis skaistesnė aureola.

Vieną svarbiausių kalbų prezidentas pasakė mieste Chicago. Kalbėjo apie įstatymdavystės reformas.

Teisybė, kad tasai dalykas nesiduos apkainoti doleriais, bet kaštin, ar nebus tik svarbiausia už visas kitas, nors didžiausias pinigiškas įplaukas atnešančias, reformas.

Viešpatystė nors galingiausia ir turtingiausia privalo turėti sutvarkytus įstatus, reguliuojančius teisišką tvarką, nes priešingai visuomet bus pri klausoma pralekiantiems poputimams išbujojusio žmonių inviduališkumo.

Teisingai išsireiškė prezidentas Taft, tvirtindamas savo kalboje, kad Jungtinėms Amerikos Valstybėms gėda su savo įstatais, aiškiau pasakius, su tų įstatų trukumu, stoka.

Toji teisių įstatų stoka iliustruoja kruvinus atsitikimus, įvairių žmogžudybių, piktadarybių, linčų, arba tam panašių jau senai pergyventų žmonių prasikaltimų, kuomet ant žemės dar nebuta jokio civilizacijos spindulio, o dar tankiau visokių suktybių, apgavyščių ir išnaudojimų.

Jungtinėse Valstybėse už visai paprastą ir nieko nereiškiantį prasikaltimą labai lengva galima su geležiniais pančiais nukeliauti policijos stotin ir tenai kelioliką valandų išbuti; kad tuo tarpu už pasibiaurėtinus ir didelius prasikaltimus galima likties be atsakymo, jei tik žinoma randasi koks budas, na, ir jei turima ant sprando... galva.

Gana persversti Chicagos kroniką, kad suprasti apie tą pasibaisėtiną valdžioje betvarkę. Ar gi viešpatystėje, tokioje, ypač kaip Jungtinės Valstybės, butų galimi taip skaitlingi nelaimingi atsitikimai tramvajais ir automobiliais suvažinėjimų, sužeidimų? Nesenas nelaimingas atsitikimas palei Jacksonų bulvardo tilto, kur su automobilium pražuvo keli asmenįs, butų neikuomet nebuvęs, jei miestas turėtų praktikoje tam tikrus žmonių gyvasties apsaugojimui įstatus, be ne ant poperos.

Stoka teisių prierašų, kurie netik visuomenę, bet ir atvangos sargus apristų, pagimdė tą pasibaisėtiną Amerikoje ryt dienos nebviltį, ty. atkaklumą kas link žmogaus gyvybės.

Greta netekimo gyvybės arba sveikatos, Amerikoje žmogus yra išstatytas visokioms suktybėms ir apgavystėms.

Daugumoj vietų stoka atsakančiai užvestų hipotekos knygų, pripažintu visu civilizuotu pasviečiu, tatai pavojinga ir pirkti bent kokią nuosavybę, nes retkarčiais gali rasties skolų, apie kurias niekas net nežino, ir kitokių kliučių.

Tai aiškųs pavyzdžiai ir priparodymai, kad prezidentas Taft turėjo tiesą, pavadindamas Jungtinių Amerikos Valstybių įstatymdavystę, kompromituojančią visą kraštą.

Jei prezidentui Taft'ui pasisektų sutvarkyti šio krašto įstatus, tai jis butų labai didelis žmogus ir Amerikos istorijoj užsitarnautų sau vietą greta paties respublikos įkurėjo Jurgio Vašingtono.

Prabaugyti dalyko negalima ir neverta. Artimiausi kongresan pranešimai parodys, ar prezidentas Taft neužmiršo apie savo įstatymdavystę ir ar to reikalo nepastumėjo tolimesniems laikams, kitiems savo įpėdiniams.

Naujas Londono lordas majoras.

Rugsėjo 29 d. š. m. buvo, kaip paprastai, Londono majoro rinkimai. Išrinkta sir John Knill, katalikas, kas reiškia, kad tenai katalikai įgijo sau vis daugiau teisių ir protestantų santikiai su katalikais veikiai gali pasigerinti. Visiems žinoma, jog netik Londone, bet visoj Anglijoj katalikystė neapkenčiama ir protestantų maldomis keikiama. Tas viskas užsilikę nuo senovės laikų, kuomet katalikai buvo baisiai persekiojami ir kankinami. Štai perniai per eucharistišką kongresą Londone neleista procesijoje gatvėmis nešti Švenčiausias Sakramentas. Ten protestantai dar tiek akli, kad jiems XX metašimtis išrodo viduramžiu.

Taigi dabar išrinkta Londono majoru katalikas, vienok vis-gi jo veikmė sulyg tikybos yra aprubežiuota. Pirmu majoru buvo taippat katalikas, dabartinio majoro tėvas.

Prieš rinksiant, pagal seno papročio, vienas rinkėjų už duoda kandidatui, jei pastarasis yra katalikas, tam tikrus klausimus, ant kurių renkamas turi atsakyti. Šiemet tasai ceremonijalas su klausimais pagimdė daug rėksmų, dėlto ir visa apeiga turėjo kitoniškesnį pobudį.

— Ar pasiskirsi — skambėjo pirmas klausimas — jei busi išrinktas į majorus sau protestantą kapelioną?

— Taip! ceromonijos ir reprezentacijos reikalams. Saugi, panašiai mano tėvui, pasiskirsiu privatišką kataliką kapelioną.

— Ar apsiimi, visas dovanas ir aukas, sudėtas į Mansion House religiškiems ir humanitariškiems tikslams, padalyti pagal aukotojų minties?

— Taip.

— Ar prižadi prie visų ceremonijalinių iškilmybių duoti pirmybę karaliui, o ne popežiui?

Čia iš vienos kertės suriko koks tai puritanas:

— „No popery!" (Šalin popežius!)

— Išmesti laukan rėksnį — atsiliepė iš kitur balsas.

Dar kažinkas atsiliepė:

— Lai gyvuoja geras karalius Edvardas!

Kuomet apsimalšyta, lordas majoras atsakė:

— Prie ceremonijų taip; privatiškame gyvenime tai mano dalykas.

Pagaliau paskutinis klausimas:

— Ar apsiimi atsitikus reikalui, kuomet liksi apskelbtas lordu majoru, pagal seno papročio aplankyti švento Panliaus katedrą ir kitas bažnyčias (visas protestoniškas).

— Tiktai tada, kada pats karalius tenai but norės; kituose prietikiuose mano vietą užims vyresnis aldermanas.

Po tų atsakymų sekė vienbalsiai išrinkimas.

Reikia pridurti, kad Londono lordas majoras karaliaus rumuose ranga yra lygus kuni gaikščiams.

Prancijoj tikybinis karas, pagimdytas episkopato dekleracija prieš viešasias mokyklas ir pradėjimas organizuoti katalikus rinkėjus, priima vis aršesnes formas. Mgr. Gely ir kiti vyskupai užgynė katalikams gimdytojams leisti savo vaikus į viešasias mokyklas ten, kur randasi parapijinės, be to uždrausta naudoties nekuriais mokslo rankvedžiais. Mokytojų sąjunga, turinti 10.000 sąnarių, labai priešinga tam vyskupų uždraudimui.

Turkijos jureivijos ministerija apdirbus programą, kuris bus perdnotas parlamentui peržiurėti ir patvirtinti. Programe pasakyta, kad į 10 metų valdžia padirbdysianti 7 šarvuočius laivus, kelias kontr-torpedvaltis ir vieną laivą ligonbučiui. Bus pareikalauta paskui tam darbui pinigų kelios dešimt milijonų dolerių. Tasai programas, sakoma, visais, o visais paremiamas ir tam tikslui gaunama net privatiškos aukos.

Meksiko karo ministeris, generolas Manuel Gonzales Cosie nesenai išleidęs paliepimą generolui Reyes skambantį sekančiai: "Respublikos prezidentas, imdamas atidžion tamstos gabumą ir patyrimus, liepia, idant tamsta nukeliautum į Europą tenai studijuoti priverstiną kariuomenėn ėmimą, kad išmokti reikalingus dalykus ir įvesti tas teises Meksike". Mat, Reyes nori likties kandidatu į prezidentus, tai dabar prezidentus Diaz stengiasi jį iš respublikos prašalinti, kol nepereis rinkimai. Reikia žinoti, kad dabartinis prezidentas Diaz yra toks pat kraugeris, kaip Rusijos caras.

Chicagos vertelgoms.

Turime šimtus visokio pavidalo išsirinkimui sieninių kalendorių, ant kurių atspauzdiname apgarsinimus už prieinamą kainą. Kur mųsų agentas su sampeliais atsilankys, meldžiama pas jį išsirinkti sau patinkamus kalendorius ir duoti jam ant jų orderį.

"Kataliko" Adm.

— Dėlko teatro bufete tokie maži užkandžiai?

— Kad publika nepasivėlintų ant perstatymų.

S. L. R. K. A. REIKALUOSE.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid.
P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez.,
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret.
324 So. 1st St.,
Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas,
P. O. Box 135
Duryea, Pa.

Kasos globėjai:

Jonas Vieraitis,
107 So. Harding St.,
Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia,
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygius,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad.
207 Adams St.,
Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. KATALIKU AMERIKOJE.

St. Anučauskis — Prz.
1641 W. 46 St.
Aug. Saldukas — Sekr.
4715 S. Wood St.
St. Marcinkevičia — Kasier.
1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychaviče — Prez.
882 — 32 nd St.
Iz. Nausieda — Kasier.
917 — 33-rd St.
Kaz. Lamsargis — Sekr.
4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAUSYBE, EDWARDSVILLE, PA.

S. Paukštis, prezid.
Russell St.
S. Tamulis, kasierius,
100 Hill Side Ave.
J. Kučinskas, sekretorius,
238 Slocum Ave.,
Kingston, Pa.

VYRIAUSYBE 36 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. NEWARK, N. J.

K. Vaškeviče — Pirm.
186 Jefferson St.
A. Radzeviče — Rašt.
194 New York ave.
P. Pranis — Išdin.
81 Warwick St.

Protestas.

prieš S. L. R. K. A. Centro kasierių.

Mųsų 1-ma kuopa S. L. R. K. A., Edwardsville, Pa., karštai protestuoja prieš dabartinį Centro kasierių, p. G. Laibinį, už jo negerą pasielgimą, neži nojimą kasieriaus priderysčių ir tose priderystėse didį apsileidimą!

Mųsų kuopos sekretorius 11 dieną Lapkričio š. m. gavo nuo Centro sekretoriaus sekantį laišką:

Brooklyn, N. Y.
Lapkr. 9, 1909.

K. Kučinskas,
Kingston, Pa.

Tamista!

Teiksies Tamista pranešti, dėlko 1 ma kuopa neužsimokėjo bertainines mokesties į kasą S. L. R. K. A.? Deklaracijas aš turiu, gavau, bet pinigų ne.

Su pagarba
K. Krušinskas,
Brooklyn, N. Y.

Tai-gi dabar aišku, kad mųs kuopos bertainine mokestis neišsiųsta Centro išdan.

Toksai dalykas išteisybės blogas. Mųs kuopos bertainine mokestis išsiųsta Spalių 29 d. š. m. kasieriui G. Laibiniui ir turime ženklą kasieriaus G. Laibinio, kad jis 88 dol. priėmė. Vienok jis apie tuos priimtus mųs kuopos pinigus neduoda žinios nei Centro sekretoriui, nei net neatsiunčia pakvitavonės mųs kuopos kasieriui.

Kaip patėmyta, dabartinis kasierius G. Laibinis nemoka, ar negali pildyti savo priderysčių. Jau jam ne pirmiena toks dalykas kur užmesti. Nesenai Centro sekretorius net viešai per laikraščius ant dabartinio kasieriaus skundėsi.

Tatai mųsų kuopa pas Centro kasierių G. Laibinį reikalauja tuojau tą klaidą pataisyti, jei nenori to visko pasekmių pasiimti ant savęs. Štai šiandie mųs 1-moji kuopa turi jau vieną mirusį sąnarį ir gal jisai negalėtų dabar gauti posmertinės per kasieriaus G. Laibinio apsileidimą?

Neikados tas negali buti. Kasierius jei negali ar nežino kaip pildyti savo priderystės, privalo but paliktas ramybėj, o jo vieton turi but paskirtas kitas žmogus.

Vardu 1-mos kuopos
K. Kučinskas,
sekretorius.

Kuopų protestai.

Pereitame "Kataliko" numer. (No. 46) atspaudinta SL RKA. 75 kuopos protestas, atkreiptas prieš Centro vyriausybę. Proteste labiaus pažymėtini sekanti prieš Centro vyriausybę dalykai, arba — pasak 75 kuopos — sauvaliavimai:

1) Kad Centro vyriausybė pati sau viena be seimo nutarimo ir be kuopų žinios kilnoja geležinį Susivienijimo kapitalą iš bankų į bankas;

2) kad Centro vyriausybė laužo seimo nutarimus, kaip tai neperžiurėjus komisijai knygų, išmoka "Žvaigždei" už organavimą ir

3) kad Centro vyriausybė Susivienijimo sąskaitoms pasinaudoja ne lapeliais, bet Pennsylvanijos kunigų laikraščiu "Draugu".

Tiek tik 75 kuopa. Kitos kuopos atranda vienok Centro vyriausybės sauvaliavimų daugiau, o jų išteisybės ir yra labai daug, visa kruva, nes kunigai — politikai vistiek nenori atsižadėti savo "kiltų" privilegijų.

75 kuopos protestas geras ir jis turi but visoms kitoms kuopoms kelrodžiu, ty. visos kitos kuopos privalo žengti 75 kuopos pėdomis ir protestuoti tuojau prieš tuos Centro vyriausybės sauvališkumus.

Negalima ilgiau ramiai laukti neprotestavus, kadangi dabar aišku ką "Draugo" leidėjai mano daryti. Jųjų pirmas uždavinis savo laikraštį į brukti Susivienijimui ir pastarąjį despotiškai valdyti, taip kaip pirmiau veikta esant organu "Žvaigždei". Vėl Susivienijimas rasis pavojuje, nes "Draugo" užlaikymas bus kurkas brangesnis.

Tatai ar-gi nereikia dabar prieš tai sukelti protestas, kol "Draugas" dar visai su savo keturiomis neįsirepečkojęs Susivienijimo vežiman. Kuomet įsilips, tada bus vėlu, o tuokart vėl Susivienijimo sąnariai ims raudot ir vieni kitus kaltint. O patįs kaltininkai iš to tik džiaugsis.

Užtaigi reikia tas darbas veikti energiškiau ir su pasišventimu. 75 kuopa rašo protestą, nes jos sąnariai blaiviai atjaučia Susivienijimui pavojų.

Viskas sauvališkai veikti, tai tik darbas, tinkąs vieniems despotams, kurie neatsižiūrėdami ant pasekmių savo dirba ir paknaiso visokią tvarką, bile tik butų visame kame jų viršus.

O šiandie visoks despotizmas visur jau neapkenčiamas ir įvairiais budais naikinamas. Jis pergyvenęs savo laikus.

Mums reikia veiklesniais buti. Štai kad ir mųsų toji pati konstitucija. Nieko joje nėra. Sutaisyta keli skirsniai su paragrafukais, bet juose nėra nieko tokio įžymesnio, kas palaikytų tvirtai organizacijos autoritetą. Kas metai seimuose renkama naujos konstitucijos projekto sutaisymui komisija, bet ir kas metai to projekto nematyti. Tegul į tokias komisijas bus išrinkta rimti vyrai, bet ne tokie, kuriems rupi kas kitas, bet ne konstitucija.

Vyrai į darbą, kol turime dar laiko!

15 kuopos sąnarys.

Nauji raštai.

Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika Dėl Lietuviškų Mokyklų Šiaurinėje Amerikoje. Pagal Stuobrį ir kitus parengė S. P. Tananevičia. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis "Kataliko". 1909 m. Pp. 102.

Ligšiol Amerikos lietuvių parapijinės mokyklos neturėjo jokių mokslui rankvedžių, išskyrus visokios rušies lementorius ir kitokius katekizmus su baisiausiais lenkiškais barbarizmais. Tik anais metais tą žymią mokyklose spragą atjautė "Kataliko" išleidėjas p. J. M. Tananevičia, ir pirmiausia parapijinėms mokykloms parupino skaitymui "Chrestomatiją" I dalį, paskui išleido "Chrestomatijos II ir III dali ir "Deharbės" didesnįjį Katekizmą, pertaisytą ir pagerintą. Ligšiol niekas Amerikoje mokyklų vadovėliais ir nesirupino. Nei vienam publicistui nerupėjo pašvęsti kiek nors tam dalykui savo energijos. Dabar-gi nors negalima tvirtinti, kad tie "Kataliko" leidimai butų tobuliausi, bet gi negalima ir užginti J. M. Tananevičiui tame atvėjyj pasišventimo surišto su medžiagiškomis išlaidomis. Šiandie tais "Kataliko" rankvedžiais visose beveik parapijinėse mokyklose besinaudojama ir "Kataliko" išleistojui ištariama ačių. Šiandie nei vienas bile koks lietuviškas leidimas negali but pastovus ir tobulas, kadangi lietuviškas statrašas kas metai keičiamas, nauji žodžiai išrandama, viskas gryninama. Imkime pavyzdžiui kad nors ir visas kitas seniau išleistas lietuviškas knygas. Nors jos butų ir moksliškos, bet jų autoritetą užtemdo senoji rašyba, kuri šiandie savo amžių jau atgyvenus, kad ir pačių kaimiečių tarpe.

Kas kit galima pasakyti ir pasidžiaugti kad ir su p. S. P. Tananevičiaus taja gramatika. Pirmiau jau mokyklose lietuvių vaikus mokinta iš lietuviškų knygų, bet mokyta apyčiupoms, nežinota gramatiškų taisyklių. O juk kudikis, norėdamas vaikščioti, privalo netik matyti, kaip kiti suaugusieji vaikščioja, bet suprasti, kaip kojytę dėti ant žemės arba aslos, kad nesusikulti. Taigi pridera vaikeliams mokyklose mokėti netik skaityti, bet ir to skaitymo žodžius suprasti, ką jie reiškia, iš ko susideda.

Tai-gi tam tikslui ir šita gramatika parupinta. Gramatika daug gelbės prigimtos kalbos pažinime ir bus vaikeliams kelrodžiu.

Sutaisyta aiškiai, gražiai ir atspausta labai švariai. Klausimai ir atsakymai suprantami kiekvienam. Rekomenduojama tat visoms lietuvių parapijų mokykloms visoj Amerikoj ir kitur.

Žalia Mėta.

Miesto New York valdvietės.

Tąsa nuo 1mo puslapio.

renkamas taippat 4 ms metams ir gauna metinės algos 5.000 dol. Kaip viršui pasakyta, jis retkarčiais užima majoro vietą, bet negali atstatydinti nei vieno miesto valdininkų, kuriuos paskiria pats majoras. Vice-pirmininkas gauna algos 2.000 dol. metams ir renkamas keturiems metams. Miesto tarybininkai taippat renkami 4-ms metams gauna metinės algos tiek, kiek ir vice-pirmininkas.

Miesto kontrolierius renkamas taippat keturiems metams ir gauna algos 15.000 dol. į metus. Jo priderystė — žinoti visas miesto įplaukas ir išlaidas. Jis paeina iš valdininkų šešių miesto departamentų, turinčių bendrybę su miesto įplaukomis ir išlaidomis, turi teisę pasiskirti sau du pagalbininku, likusius valdininkus jo biure paskiria majoras. Pasirašo ant visų miesto kvitų ir bondų, taippat ir ant kitų dokumentų, liudijančių apie miesto skolą. Kontroliuoja miesto turgavietes ir anas išduoda nuoman. Jį gali nuo valdvietės prašalinti tik gubernatorius.

Jo biure valdininkai per metus paima algų 85.500 dolerių.

Teismo „Supreme Court" teisėjas yra taippat svarbus valdininkas. Jo priderystė galutinai nuspręsti apie reikalus kriminališkus, civiliškus ir asmeniškos nuosavybės, taippat naturalizacijos. Jam algą moka pavietas per metus 10.300 dol., o miestas 7.200 dol. Teismo sekretoriai, perkalbėtojai ir kiti valdininkai, dirbanti tame teisme, ima aplamai metinės algos 140.000 dol. Žydų perkalbėtojas gauna metinės algos 2.500 dol., kiti-gi nuo 1.500 dol. ligi 2.000 dolerių.

Apart to teismo yra dar taip vadinamas globos teismas arba „Surogat Court" ir miesto teismas — „City Court", kurio teisėjas ima metinės algos 12.000 dol.

Šerifas yra ispildytoju teismo ištarmių, renkamas dviem metam, gauna metinės algos 12.000 dol.

Pavieto sekretorius, „County Clerk", renkamas 4-ms metams ir gauna metinės algos 8 000 dol.

Apskričio prokuratorius, „District Attorney" renkamas 4 metams su metine alga 12 000 dolerių. Jo priderystė daboti, idant miesto gyventojai pildytų miesto ir valstybės įstatymus, o prasikaltėlius patraukia atsakomybėn gavęs skundą ant rašto.

Registratoriaus valdvietė „The register" taippat didelės svarbos, kadangi jam priklauso užrašinėti į knygas, šale kitų atsitikimų, visokie žemės pardavimai ir pirkimai, kontraktų rekordavimas ir tt. Jis renkamas 4 metams su metine alga 12.000 dol.

Koroneras yra valdžios atstovas. Jam priklauso tyrinėti staigios žmonių mirties priežastįs. Be jo apžiurėjimo ir leidimo draudžiama laidoti žmogus, kuris 24 valandomis prieš mirtį neturėjo daktaro; prieš jį priešmirtiniai liudijimai bylose turi didelę svarbą.

Jei vienok žmogus serga arba sunkiai sužeistas ant paklausimo atsakys, kad nemanąs mirti, tokio žmogaus liudijimai draudžiama užrašinėti.

Koroneras turi teisę kiekvieną pilietį ant gatvės sulaikyti ir pakviesti į „Coroners jury". Nepaklausius to pakvietimo, pilietis baudžiamas.

Koroneras gauna metinės algos 6.000 dol., o jo daktaras 3.000 dol.

Miesto teismo („Magistrat Court") teisėjas ima metinės algos 8.000 dolerių.

SVEIKATOS BRANGUMAS.

Tai jau žinomas dalykas, jog męs nemokame apibranginti mųs sveikatą, kol ją nepražudome. Kiekvienas kaip tik veik patėmįs nykimą savo sveikatos, turi pasirupinti vaistus, kurie jį galėtų stiprinti. Jaigu tas negerumas apsireikš viduriuose, gromuliojimo organuose, męs rekomenduojame vartoti Trinerio Amerikonišką Kartvynio Elixirą. Jis sutvirtins skilvį, padarįs jį galinčiu sugromulioti tiek maisto, kiek jo yra reikalinga palaikymui kuniško stiprumo. Jis pagydys pagedusias gromuliojimo skyleles, suskystįs maistą ir sušvelnįs nervų sistemą. Jis tur but vartojamas visada, kada tik bus reikalingas apetitas ir kuno sveikumas. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339So. Ashland ave., Chicago, Ill.

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Karolis Kazokas

Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalaučkas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Ant. Zukauckas
871-31st Pl.
Chicago, Ill.

Jos. Dzika
Box453
Forest City, Pa.

KUR VAŽIUOJI SIMAI? PAS
JURGI ARTISZAUSKA

Nes jisai užlaiko szaltą alutį geriausią degtinę, o cigarai vaikine, tai net isz pat Kauno.

J. ARTISZAUSKAS,
3253 S. Halsted St. Chicago.

Dr. H. S. Herzfeld

Buvęs ciecoriszkas kariszkas gydytojas ir asistentas Kariszkos Klinikos odos ligų.

1934 W. 35th Street

Gydo plauczių, skilvio, odos ir visas paslaptingas ligas.
Priima ligonius nuo 8 iki 11 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedel. nuo 9 iki 1

PHONE YARDS 3212

PRANEŠIMAS!

Praneszu visiems savo draugams ir pažįstamiems, o podraug visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj, kad atidariau naują kriauczišką szapą, kur siuvu ant orderio visokius vyriszkus drabužius pagal naujausią madą, taipgi czystinu, prosinu, kvarbuoju ir taisau vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Jaigu katram isz gerbiamų tautiečių prireiktų kokio nors drabužio, meldžiu atsilankyti pas mane, o asz pasistengsiu kiekvieną visame užganėdinti.

Su godone
ANT. RUZGAILA,
948—33-rd St. CHICAGO, ILL.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniszkomis vėliavomis ir kitokiais su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavinczіavonėmis, parduosime labai pigiai — taigi kas prisiųs $8.00 tai gaus 1000 (tukstantį) popierų ir tukstantį kopertų.

Teipgi tais paczias popieras su konvertais be kvietkų duosime už $6.00. Pinigus ir gromatas siųskite ant adreso:

J. M TANANEVICZE,
1244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Mokykla Szokiu!

Prof. S. Julius užtikrina iszmokyti jauną ar seną szokti gerai valc'ą 6 budais, kad gali eiti į publik salą valc'ą ar "Two Step" szokti už $3.00, jaigu gali vaikszczioti, tai galima iszmokti su 6 vakarais szokti. Mokslainė atsibuna Jono Paugos salėje po num. 1900 Union kerte 19 Sts. arti Halsted St. Mokinama kas utarninkais, seredomis ir pėtnycziomis vakarais, atsibuna nuo 8 iki 11 valandai. 49

TELEFONAS 1532 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

Naujas Lietuviszkas Saliunas
Stan. Rutkausko

Broluczlai mano meldžių pas mane atsilankyti, nes asz užlaikau pirmos kliasos gerymus, kaipo tai inportuotus isz Havanos cigarus, geriausia arielka, szaltą alutį, o vynas tai net isz pat Italijos, lieku. Su godone,
STAN. RUTKAUSKAS,
834—33-rd St. Chicago, Ill.

Raulai kur tu bėgi? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai isztroszkęs, o pas ji galima atsivėdyti, nes jis turi bavarska alu, gardžią ruską oczisczczina, cigarus net isz Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turiu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertėja į visokius sudus, priima visokias provas, teippat ir už užmusztus fabrikose iszvaro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalyse miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigus ant namu ir budavojimo. Teippat užsiima su asekuracija namų ir rakandų.
PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street.)
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.
Turiu didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt.
3258 Illinois Ct. kertė 33 gat.

Telephone Yards 2750
PIRMOS KLIASOS SALIUNAS
T. RADAVICZE
Linksminkis brolau pas mane atėjęs, nes asz užlaikau szalta alu, geriausia vyna ir ruginė DEGTINE, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turiu didelę Halle dėlei Mitingų, veselijų ir kitokiu susirinkimu, kuris pas mane atsilankys tai bus szirdingai priimtas ir suramintas lieku Su godone,
T. RADAVICZE
936 — 33rd. Chicago, Ill.

KUR VAŽIUOJI JONAI

Užlaiko szaltą alų, geriausę degtinę ir kvepenczius Havanos Cigarus.
JOS. BALTRIMAS
3337 Auburn Ave. Kertė 33rd St.

Jonas Brazauskis
— UŽLAIKO —
PIRMOS KLIASOS SALIUNA
Szaltas Alus, Gardi Arielka
Kvepianti Havanos Cigarai
3200 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Kampas 32-ro Str.

Linksmiausias Saliunas
ANT BRIDGEPORTO
Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskaudės, niekad nedejuosi, jei tik pas Žilienę broli nusiduosi. Cigarai Vynas Dektine rugine jau ant to nerelkia nei sakyt valkine, nes apie Žilienę visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
943 — 33rd. St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

Paduodu dėl žinios visiems lietuviams!

Kad asz Juozapas Barevicze jau antri metai kaip asz uždėjau tikrą lietuviszką sklodą visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaikau visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu piglau negu kiti. Teipogi turiu Saliuną ir Svetainę dėl Mitingų, Veselijų ir Balių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalaudami kokiu nors gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitikrinsite, busite visi užganėdinti. Ant pareikalavimo siunczіu visokius gėrymus į visas dalis Amerikos.
JUOZAPAS BAREVICZE
1701—1703 So. Canal St. kam. 17 St.
CHICAGO, ILL.

Lietuviška Pirtis
ALEX KUPSHAS
Užlaikau geriausią lietuviszką, rusiszką ir turkiszką pirtį ant Bridgeporto. Mano pirtis buna ketvergais dėl moterų o pėtnyczіom ir subatomis dėl vyrų. Taipgi užlaikau puikų saliuna su visokiais skaniais gėrimais. Kuris pas mane atsilankys bus szirdingai priimtas.
3318 SO. MORGAN ST.

Phone 1044
Lietuviškas Saliunas
NORTH CHICAGOJ.

Užlaikau geriausius gėrymus, szaltą alų geriausią arielką ir puikius Havanos cigarus. Esu agentu West Side Brewery. Kas pas mane atsilankys bus užganėdintas.
JOS DACKEVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago.

DYKAI! DYKAI!
REGISTRUOTA RAKTAMS RINKUTE

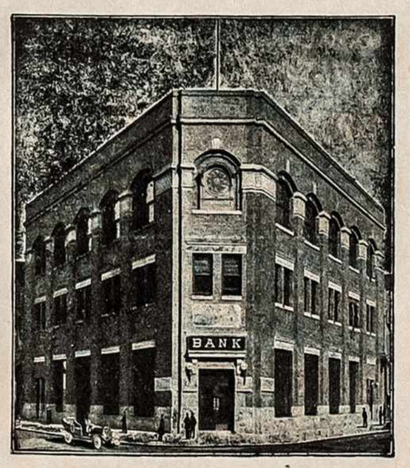

Ateikit į banką ir palikit vardą ir antrašą ir jaigu pamesit. raktai jums bus sugražinti. Adara kasdien iki 6 val. vakare. Subatomis iki 9 val. vakare. Mokam 3 proc. už padėlius, Apsaugojimo skrynukes randavojam už $2.50 ant metų.

Peoples Trust and Savings Bank
47-th St & Ashland Ave. Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE
Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczіu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir sauglai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

F. Bernatowicz

Pajauta

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istoriškas Romanas

Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

išvežimą.

— Jos išvežimą? Atstok tamsta nuo manęs, tai ne mano amatas!

— Bet kokiu laukiniu tu pasidarei, mano mielas, paklausyk tik. Pirmiausia nemislyk, kad mane valdo piktumas; neįtikėtum, kaip dievotu stojau. Žinai pareigą mųsų vertimo į šventą tikėjimą; mano užduočia yra atvesti tą vargšę merginą ant išganymo kelio ir už tikrinti jai laimę. Tu, kaip matau, tarp šitų aprukusių murų nieko nematai, kas darosi pasaulyj. Pirmiausia reikia žiurėt, kad ji nepasiliktų nekrikštyta. Dangaus malonė jau atsižiurėjo į jos širdį, tik, žinoma, bijosi dar tėvo. Klausyk, visi šiauriniai Prusai neapkenčia mistro Čolnerio priespaudos ir laukia tik valandos numetimo jungo ir paskyrimo mistru pirmutinio karžygio, kuris suteiks jiems geresnę valdybą. Tukstančiai brolių vienuolynuose ir pilyse dusauja prie liuosybės ir prižadų išrišimo. Visi man prielankųs, turiu turtingus gimines, išteklių, kreditą, o geriausia, turiu gerus draugus Ryme. Kodėl-gi negalėčiau buti tuomi laimingu žmogum, kuris rišdamas savimi dvi tauti; prusišką ir lietuvišką, vertai pataikys jas valdyti! Vedant Krivių krivaičio dukterį šitie geri žmonės lengvai stos mano pusėn, ir tuomi padaryčiau didžiausią krikščionybei nuopelną.

— Gali but — atsakė Traidėnas; — bet tamsta su savo pasirengimais labai blogai pataikei.

— Tegul tave šimtas budelių paima! Negal buti, kad aš apsirikčiau! — kalbėjo kryžiokas, tėmydamas Traidėnui į akis. — Bet prisiekiu, kad tau nenueis ant niekų šitas panašumas, jei nenorėsi man pagelbėti. Klausyk, matai tą šviesią ugnį aplinkui ir kaip viskas ten džiaugiasi; veik čia bus vėla šviesu, tik iš kitokios priežasties. Ar supranti mane?

— Suprantu, suprantu — nekantriai antrino jaunikaitis.

— Bus čia karšta, labai karšta! Pavojus privers Pajautą ieškoti pagalbos. Nesibijok, šventinyčia bus godojama. Kaip manau, moters pulsis į rankas gelbėtojų, kurie tik panorės jas gelbėti. Aš ieškosiu Pajautos, bet tu turi pasiulinti jai pagalbą ir atvesti ją po Perkuno stovyla, aš arba kuris mano draugų ten lauksime. Už patarnavimą busi apdovanotas. Ar supranti?

— Taip, taip, po Perkuno stovyla — kartojo įnirtęs Traidėnas. — Bet pasakyk man, kuntore, iš kur ateis tas sumišimas?

— Perdaug antsyk reikalauji. Luktelk kokias tris ar keturias dienas, o viską tau išaiškinsiu. Ant galo neturiu laiko su tavim ilgiau kalbėti. Tu žinai mano, aš žinau tavo paslaptis, nors tu ir giniesi. Žinai, kas tau lieka daryti; aš ir žinau, ką padarysiu, jei mane suviltum.

Negalėdamas kitaip išsisukti, Traidėnas prižadėjo kryžiokui viską; ištiktro-gi mislijo tik apie tai, kaip galėtų uždengti nuo nelaimės nekaltą merginą. Kuntoras antru kartu pažadėjo dovanas, atsisveikino Traidėną ir, susiieškojęs preorą, apleido Vilnių.

Dėl išaiškinimo kuntoro prisikabinimo reikia pasakyti skaitytojui, kad šiuom kartu kryžiokas turėjo teisybę. Pažino jį Traidėnas išsyk ir, bijodamas, kad nebutų išduotu, vengė jo per visą laiką; mat, prieš kelius metus gyveno juodu gana geroj pažintyj, ir negalėjo suprasti, kokiu tai likimo surėdymu toks svietiškas ir turtingas jaunikaitis apsisiautė vienuolio abitu. Kad nebutų jį laikiusi pareiga buvimo prie Jerbuto, butų tuojau prasišalinęs iš pilies. Nusistebėjęs iš tokio Sundsteino išpažinimo, neramus, ilgai dar vaikščiojo Vilijos pakraščiais, apsvarstydamas žodžius drąsaus kryžioko.

Pajautos likimas palytėjo jį labiaus už viską; nepaisydamas tat kuntoro grąsinimų, sugrįžo tuojau atgal, mislydamas persergėti Jagailą, tikėdamas, kad išgirdus apie tai Pajauta tuojau apleis Vilnių ir nusiduos pas tėvą. Priėjęs prie pilies rado jau užtrauktą tiltą, žiburius užgesintus, viską apmarintą miegu. Negalėdamas, nežiurint širdingiausio noro, pasiekti kunigaikštį, nusiminęs turėjo grįžti į šventinyčios murus, kur, apart aukuro sargų, visi jau miegojo.

XV

SOSTAPILĖS UŽĖMIMAS.

Lyg kad Perkunas audros laike trenkia,
O dangus niaukstos ir sušlamščia girios,
Laksto žaibai iš juodų debesų,
Mirtingi žmonės bauginasi griausmo:
Tokis-pat trukšmas pakilo tuomet.
J. Kochanowski.

Tris dienas dar Vilnius gaudė svodbine muzyke, nors Skirgaila nakčia tuojau po sesers šliubo su prakilniausia jaunuomene ištraukė iš Vilniaus dėl susiėjimo pagal sutartį su kryžiokų karumene. Garbutis tris dienas užlaikytas po priedanga žaislių, o išties, kad neišreikštų Keistučiui kariškų pasirengimų, turėjo dalyvauti pasilinksminimuose, prie kurių jo sužeista širdis nebuvo linkusi. Ketvirtą dieną auštant apleidęs Vilnių artinosi link Trakų, o jo žirgas, lyg sąjausdamas savo ponui, žengė pamažėli pirmyn. Apie pietus atsidurė prie ežero, kuris skalauja Trakų pilį ir su dideliu nusistebėjimu pamatė kelioliką valčių, sparčiai sukinančiųsi įvairiosna pusėsna.

Skaitlingos ant vandens žalios salaitės, kurios karo laike budavo apkasomis, buvo pilnos ginkluotų žmonių. Bruzdėjimas žmonių apie pilį, išstatyta sargyba, pakraščiais apsiginklavę raiteliai ir šauksmas žmonių įvarė jį į didį neramumą. Labiausia bijojo, kad staiga kunigaikščio mirtis nebutų priežastimi šito sumišimo; klausinėjo mieste, per kurį jojo, klausė ir pervežėjų, ką ženklina tasai trukšmas, bet negalėjo nieko daugiaus patirti, kaip tik, kad Jurga, pilies sargas, šaukia iš visur apsiginklavusius žmones ir, kad kas valanda laukia pribuvimo kunigaikščio Vytauto. Persikėlęs tat į pilį kogreičiausia nusiskubino į rumus ir su didžiu džiaugsmu rado kunigaikštį Keistutį sveikesniu, negu jį paliko, vienok taip piktą, kaip dar jo neikados nematė. Šarvuotas Jurga stovėjo prieš jį ir išskaitinėjo, kiek jau pribuvo karumenės ir kiek dar turėtų pributi.

— A! ar jau, Garbuti, sugrįžai? — dirstelėjęs į jį užklausė kunigaikštis. — Ilgai tave vaišino; galima pamislyti, kad buvai jiems mielas svečias. Sakyk, pasakok, ką matei ir kaip priėmė mano linkėjimus!

— Jųsų brolvaikis — atsakė susimaišęs jaunikaitis — teikėsi primti mane su paprastu gerumu, taippat ir jaunamartė su padėka priėmė jųsų dovanas. Vestuvių rengimas ir didis skaitlius svečių gal kunigaikščiui nedaleido užsiimti manim; vienok nieko man nestokavo. Išvažiuojant-gi įsakė man pasakyti jumis, jog dėkoja jums už atmintį ir velijo jums taippat gero, ką ir jųs jam.

— Tat ta vyli gyvatė net ir gylį jau kišdama dar laižosi? — tarė susiraukdamas kunigaikštis. — Žinau jį. Ar netėmijai kokio judėjimo karumenėje?

— Rodosi, kad nieko įdomaus nemačiau. Vilniuje visi kvėpuoja tik žaislėmis ir linksmumu. Daugumas svečių jau išvažinėjo; Skirgaila taipgi ant rytojaus po šliubo nežinia kur dingo.

— Tai ve pasaka — atsišaukė Jurga. — Tuojau sakiau, kad Jagaila yra peratsargus, kad pats vestų karumenę; perdaug myli Vaidylą, kad išsiųsti jį į kelionę; pavedė tat vadovystę Skirgailai. Apart to tas vargutis tegul pats sau užsidirba duoną.

— O nedėkingas išgama Gedimino kraujo! — šaukė rusčiai senis. — Mylėjau tave, kaip tikrą savo vaiką, aš tave iškėliau į valdovus ir auklėjau, kaip jauną atžalą, o tu susineši su kryžiokais ir nori išplėšti man šituos nuvargintus Trakus! Pažįsi dar, pažįsi Keistučio ranką. Dievai sugrąžino man sveikatą, o tu dar prie dėdės kojų, iš kurių silpnybės juokeisi, melsi susimylėjimo ir atleidimo! Jurga, dirstelk į ežerą, ar neatplaukia dar Vytautas. Jei dar jo nematyt, pasiųsk kitą pasiuntinį!

Jurga tuojau pašoko išpildyti prisakymus. Nuo jo Garbutis patyrė, kad tas pat kuntoras Sundstein, su kuriuomi taip meiliai apsiėjo Jagaila, pirmiau jau pranešė Keistučiui apie prižadėjimą mistro pagelbėti Jagailai priešais Žemaičių kunigaikštį ir ant rašto atsiuntė jam išlygas. Garbutis negalėjo atsistebėti kryžioko veidmainystei ir gailėjosi, kad neatkreipė daugiau atidžios ant jo pasielgimo Vilniuje. Tuomtarpu iš visur rinkosi ginkluoti vyrai, o Trakų pilis, nesenai ramus gyvenimas, gaudė nuo ginklų skambėsio. Nuolat atsišaukianti pulkai ir jų pulkininkai stovinėjo prieš kunigaikštį ir vėla atsitolinėjo; bet ir Vytautas jau buvo Trakuose.

— Žiurėk, sunau — paduodamas kuntoro laišką gailingai kalbėjo senis — štai darodymas velijimų mums Jagailo. Tu jį myli ir užtarinėji jį, o jisai slapta daro suokalbius prieš tavo tėvą. Ką, ar dar ne laikas nubausti jis!

Vytautas, perskaitęs laišką, ilgai tylėjo. Akys jo bėgiojo perdėm laišką, bet jis jokiu budu negalėjo daleisti taip biauraus pasiryžimo savo brolio.

— Tėte, — tarė — sunku man įtikėti, nors matau taip aiškų darodymą, kad Jagaila išdrįstų pakelti ranką ant tavęs. Bet jaigu išties yra taip nedoru, tai, kad ir su visu pasauliu padarytų sutartį, aš jį nubausiu, pats atsakančiai nubausiu; tiktai, tėte, nerustauk taip ir vaktuok savo brangią sveikatą! Gali buti, kad kryžioko pranešimas yra klaidingas. Atsimink tiktai, tėte, kiek kartų ta pasali draugija statė kilpas dėl pasinaudojimo mųsų lengvatikyste ir kiek jam kenkia sutikimas ir meilė Gedimino sunų! Dar kartą sakau: nubausiu Jagailą ir neapsunkindamas tave sunaikysiu jo pasalumą, bet pirmto turiu apie tai išgauti geresnius darodymus, nei to kryžioko.

— Jųsų manymas, šviesus kunigaikšti, yra teisingas — atsišaukė Jurga — bet kol mums pasisektų tai ištirti, kryžiokų karumenė galėtų tuomtarpu apstoti Trakų pilį.

— Kryžiokų pilys toliau nuo mųsų nei Vilnius — atsakė Vytautas. — Mano buriai pasirengę, Trakų sargyba gana skaitlinga, iš tos pusės neturime ko bijotis.

— Ko dar nori laukti? — užklausė nekantrus Keistutis.

— Norėčiau įgyti tikresnes žinias apie Jagailo veikimus, kad pagal juos geriau galėčiau pats veikti.

Keistutis nesipriešino tam atsargumui. Išsiųsta šnipinėtojai į Vilniaus apygardą. Nieko tikro jie negalėjo parnešti ir tik patvirtino žinią, kad nesenai iš Vilniaus skubiai ištraukė Jagailo karumenė į žiemius, slapstydamosi giriose, bet kur ji traukė ir ant kokio reikalo, negalima buvo sužinoti. Ta žinia labai nustebino Keistutį. Daryta visokie daleidimai; Vytautas pradėjo jau teisint Jagailą ir norėjo grįžti į Gardiną, bet umai pasirodė Trakuose pasiuntiniai iš Polocko, prašanti varde Andriejaus Keistutaičio pagalbos prieš Jagailo karumenę, kuri, susivienijusi su kryžiokais po Skirgailo vado-

(Toliaus bus).

Wl. Reymont.

TEISMAS.

(Tąsa).

— Kaip per šventą išpažintį sakau teisybę, kad abudu Gaidos ir starša.

Nutilo visi, sustojo, vieni į kitus žiurėdami, tik girdėjosi sunkus krutinių alsavimas; pirmas Andrius atsiliepė:

— Taip ir męs manėme, tik tikrai negalėjome sakyt. Bet dabar jau žinome ko mums reikia. Žinome, šunsnukiai! O, prakeikti galvažudžiai — trenkė kumščia į stalą. Reikia piktžolės iš pašaknų išraut, kad nei atžalų neliktų. Abudu Gaidos! tėvas su suneliu, o trečiasis starša? Na, tai vardan Dievo eisime pas juos, o jųs, malunininke, su mumis, idant su teisybe jiems į akis stoti...

— O tai eisiu ir pasakysiu! Tartum, akmuo man nuo krutinės nuslinko. O stosiu ir pasakysiu, kad yra vagįs ir galvažudžiai. Dieve, žinojau, ką daro, o bijojausi žodį ištart. O kad jis kaulus susilaužytų už mano nuodėmę, juk į akis žmonėms gedinausi pažiurėt, skundėsi už vagystas... Niekšai, arklius man išvedė, atsipirkau per staršą... neatidavė... Paskui sugavau kamaroj... visus atėmė... peiliais grasino... dar prisiegti turėjau, kad jų neišduosiu! O galvažudžiai!

— Visa apielinkė per juos nukentėjo.

— Kiek tai arklių žmonėms pavogė, kiek karvių, kiek taip gerybės!

— Viską galėjo, nes starša per pirštus žiurėjo ir dalinosi...

— Puotavo iš mųs gero, lai dabar užmoka...

— Kad visi sako, tai ir aš dabar pasakysiu, — kaž kas atsiliepė. — Žinau, kad kunigą už laikraščius išdavė, Gaidos viršininkui paskundė...

— Ką?... Net kunigą paskundė?

— Tai ir mergeles iš krasos, ką vaikus mokino, jie turėjo išduot?

— O gi jie! jie! žinoma — tvirtino malunininkas.

— Tai ir tuos žydus girioje ne kas kitas apžiurėjo.

— O kas daugiau, kad ne Gaidos! O jie!... Velniai! Judošiai! Galvažudžiai... — pradėjo keikt, kojomis trepsent, lazdas miklint, piktumas augo širdyse, akys žerėjo, o sugniaužtos kumščios drebėjo virš galvų.

— Užbaigt su jais! Nubaust šunsnukius! Teisman juos! Teisman!...

— Eikim greičiau, kad neištruktų mums — šaukė Andrius.

— Gyviems odą nulupt!

— Ir lazdomis kaip šunis pasiutusius užmušt! — šukavo, grusdamiesi laukan.

Malunininkas užgesino žiburį ir išėjo su kitais.

O kuomet visi išėjo iš namų, Ona kyštelėjo iš už sąsparos, žiurėjo baimingai kur tai taip eina tokioj nakty ir dėlko?

Nes ištikrųjų buvo Kovo naktis šalta, vėjuota ir drėgna. Lietus su sniegu mušė į veidus, net kvapą užtraukdavo, vėjas švilpė sodnuose ir putė iš visų pusių, o nuo suminkštėjusių laukų, kur baltavo tai juodavo lysvės snieguotos, putė drėgnas vėjas ir iki kaulų perėmė šalčiu, bet valstiečiai nieko nepaisydami, ėjo tvirtai, tik purvynas tyško iš po jų kojų. Ėjo slapta, greitai pro stubas, nei, tartum, kumai nuilsę susėdo pasilsėt šale kelio, sodnuose susirietę, tik kreigai snieguoti matėsi, tartum, baltos mergelių skepetos tarp linguojančių medžių.

Andrius ėjo visų priešaky ir tyliai darė tvarką, kuomet kas iš eilės išbėgo, bėgo prie langų, baladojo ir šaukė:

— Eikk! Laikas!

Umai geso žiburiai ir durys girgždėjo, o tamsųs šešėliai slinko iš stubų ir, čiupinėdami lazdomis kelią, vienijosi prie minios.

Ėjo kassyk daugiau, tyliau, atydžiau į visas šalis dairydamiesi.

Staiga Andrius bailiai apsidairė, nes aiškiai girdėjo šlepsėnimą per purvyną, rtum, kas paskui juos bėgo, o koksai tatai šešėlis praslinko pro juos patvoriais, bet kuomet sustojo, viskas nutilo ir dingo, tik vėjas šlamštė ir kur-ne-kur šuo sulojo.

Ėjo dar pamažiau, bet ne vienas jau baimingai žegnojosi, ne vienas atsiduso, o ne vieną ir šaltis papurtė, vienok nei vienas žodžio nepratarė, nei atgal užsigrįžo, ėjo visi lygiai priekyn, tartum, tas ne sulaikomas debesys, ką tai palengva slinkdamas auga ir didinasi, kol staiga trenks, arba ledais žemę apibers.

(T. B.)

Remkit tuos biznierius kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS
Z. Urbanowicz
4841 So. Ashland ave.
Užtenka pamatyti lange iszdaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautieczių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam lebai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA
ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.
Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba
JONAS P. RASHINCKAS,
3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

Naujausia ir Gražiausia iszdirbiste Fotografiju.
Mes iszdirbam paveikslus pagal naujausią madą kaipo ant vestuvių, pikninkų ir balių dėl to, kad męs esame iszsilavinę geriau ne kaip kiti paveikslų iszdirbėjai. Męs savo darbą gvarantuojam. Aptaisom į abdarus.
T. M. UGINT IR T. A. PAULIKAS
3448 So. Halsted St., — — — Chicago, Ill.

LIETUVIS KRIAUCZIUS
Siuva visokias vyriszkas drapanas kaip tai: Overkotus ir visokios mados Siutus. Meldžiu szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu daugelį visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystiju, skalbiu, taisau ir kvarbuoju. Meldžiu kreiptis pc antraszu:
J. Kuczinskas,
238 Slocum St. Kingston, Pa.

TEMYKIT LIETUVEI
Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirszkit kad asz duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviecziuvisus savo tautieczius atsilankyti.
St. Pocevicze
3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuvė Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Bažnytinių Karunų. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikale meldžiame kreiptis prie mųsų, o męs stengsimėsi kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietkas.
1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

VIENATINE LIETUVIŠKA DIDELE KRAUTUVE
Gereusiu armoniku, skripku, kiernetu, triubu, koncertinu ir daugybę visokiu muzikaliszku instrumentu. Puikiausiu dziegoreliu, lenciugieliu, visokiu gražiu žiedu, geru britvu, drukavojimui maszinukiu, albumu, revolveriu, kryžiu, guminiu litaru, istoriszku ir maldaknygiu, visokiu gražiu popieru del raszymo gromatu tuzinas 25c., 5 tuz. už $1.00. Atsiusk savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturesi No. 3 katalogą su 450 paveikslu ir 1.000 visokiu naudingu daiktu. Asz gvarantuoju kad mano tavoras pirmos kliasos o prekes pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiuncziu greitai in visus Amerikos, Kanados ir Anglijos krasztus. Kviecziu visus atlankit su visokiais

pirkiniais ir orderiais pas K. WILKEWICH, Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

Jonas M. Tananevicze,
Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.
„Continental ir Royal Fire Insurance Co."
Norodami insekuruoti savo locnasti ateikit pas
JONA M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., - CHICAGO, LL.
Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."

ILLINOIS METAL CEILING and SUPPLY COMPANY.
Pristato ir prikala visokias metalines lubas į sztorus, ofisus ir tt. už žemą kainą. Reikale kreipkitės prie jų.
23 LAKE ST. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Long Distance Central 614

P. STEFANAITIS
Lietuviškas pardavėjas No. 117

DYKAI. L. Klein markės su kožnu 10 c. pirkiniu ar daugiau. Knygutė pilna verta $3.00 kožnam skyriui musu sztore.

L. KLEIN
HALSTED & 14TH STS.

Rinkit musu Markes už kuriais galėsit nusipirkti Kalėdų dovanas. Jos taip yra geros kaip pinigas.

PAUL PILKIS
Lietuviškas pardavėjas No. 33.

Padekavones Iszpardavimas

Torkė dykai prie Siuto arba Overkoto vertės $10 ir daugiau

Gyva Torke
DYKAI

Markių neduodam jaigu duodam Torkę.

Męs duodame Torkę dovanai, kad patraukti jumis ant mųs Padėkavonės iszpardavimo, nepaisydami to, kad męs parduodame drabužius pigiau negu kiti sztorai visame mieste. Pas mus didžiausia sankrova sankrova Hart Schaffner & Marks drapanų. Dovanas duodam per visą Padėkavonės savaitę.— Nosinės, Pirsztinės, Lietsargiai arba szeszkai prie kiekvienų drabužių nuo $5.00 ir aukszcziau. Neduodam markių, kada duodam dovanas. Ateikit pabandit.

Drabužiai del vyrų

Jaigu nori dėvėti geriausias drapanas tai dėvek H S. ir M. drabanas be abejonės jųs žinote tai, nes geresnių už jokią prekę negausit. Siutai ir Overkotai nuo **$71.50** iki **$30**

Puikųs šilkiniais pamuszalais Siutai ir Overkotai grynai vilnoniai, visokios spalvos, viskas gerai tinkamai pasiųta, kurie pilnai verti $20.00 szitam iszpardavime po..... **$15.00**

Puikųs Siųtai ir Overkotai, po $10.50. Tai yra lengvas pirkimas, daugelis vyrų nenori praleisti daugiau kaip kad męs turime tavorų už $10.50 su kuriais bus užganėdinti, visi naujausios mados ir drucziai pasiuti dabartiniame iszpardavime tiktai po..... **$10.50**

Sztoras adaras Seredos vakare 25 d. Lapkriczio iki 9 val. vakare.

Drabužiai dėl moterų

Moterų ir merginų puikųs rudeniniai siųtai, padirdti isz grynai vilnonės materijos. Siutai naujausios mados. Kotai yra 38, 40 ir 42 coliu ilgio. Pamuszalai satino su įvairiais kaunieriais. Andarokai naujausios mados; vieni lygus, kiti dryži ar marginti gužikais; mados andarokų vėliausios ir spalvos įvairios: mėlynos, vyszniavos, žilos, juodos, rudos, dailiai dryžos ir t.t. Visokios mieros dabar tik..... **$8.50**

Ateik ir išsirink moterų ar merginų siutą vertą $25.00, $28.00 ir $30.00 tikt už $17.50 Puikiausi visokios spalvos importuotos matarijos siutai; pasiuti su dideliu stropumu. Geriausi gvarantuoti Sukmauo ir Skinner satino pamušalai. Siutai yra 45 ir 48 colių ilgio. Tinka kopuikiausia su įvairiais kaunieriais po..... **$17.50**

Štoras Psdėkonės dieną, ketverge bus atidarytas iki 10 val. vakare.

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez.
1623 S. Canal St.
Vincentas Armonas Vice-prez.
945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin.
884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius
3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Administracija D. L. K. Vytauto Politiško Kliubo

WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto.
Attorney-at-Law, Prezidentas.
47-48-49 Bennett Bullding.
Petras Aceviczius Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot.
462 E. South St.
Kazim. Kuczinskas, Sekr. Finansų
180 N. Washington St.
Ant. Sheskevicze, Sekr. Finansų
501 New Grant St.
Jurgis Bekus Kasierius.
138 So. Meade St.
Petras Mazeika Globėjas Kasos
662 Northampton St.
Jos. Brrzdaitiss Glabėjas Kasos.
480 Stanton St.
Juozas Grimaila Marszalka
31 Tonnary St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų.

Aleksandra Byanskas, Pirmininkas,
3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelanskas, Rasztininkas,
3231 Auburn Ave.

Kliubas Lietuvos K. Mindaugio.

J. V. Zacharevicze, prez.
917 33rd st.
Martinas Kadzievskis sekr.
3244 So. Morgan st.
J. M. Tananevicze, kasierius,
3244 So. Morgan st.
Kun. M. Krauczunas, kapelonas,
32nd Pl. and Auburn ave.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų iszlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944-33rd St.

Linksmas vakaras tiems, kurie atsilankys ant 10 metinio Balius, parengto per draugystę Karaliaus Dovydo, kuris atsibus nedėlioje 21 d. Lapkriczia 1909 Freiheit Turner salėje 3417 So. Halsted St. Balius prasidės 4 valanda po pietu, salės duris atsidarys 3 valandą, grand marsza bus išzvesta 6:30, o po tam kiti visi szokiai trauksis iki 12 nakties, nes tai bus puikiausis balius paskutinis priesz adventa ir Kalėdas szventas, užtaigi užpraszome visus kaipo senus taip ir jaunus jaunikaiczius ir jaunikaites atsilankyti ant szito pulkaus ir paskutinio baliaus priesz adventa, o busitė kopulkiausia priimti ir užganėdinti, įžanga 25 c. porai pavienėm merginom 15 c.
47 Su godone, KOMITETAS.

Ketvirtas Didelis Rožinis Balius!

Parengtas storone Dr-stės Szv. P. M. Ražancavos Panų ir Moterų, atsibus subatoje. 20 d. November, 1909 m., Freiheit Turner Salėje, 3417 — 21 So. Halsted St. Prasidės 6 val. vakare. Inžanga 25c. porai, moterims 15 c. Užpraszome nuoszirdžiai visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mųsų Rožinio Baliaus, ant kurio kožnas įeidamas į salę gaus gražią kvepenczią rožę. Nepasivėlykite pributi, nes kas bus vėliaus tas rožes negaus, Muzykė bus labai puiki, gerymai visoki, kvepenti cigarai, o jau apie priėmimą sveczių tai nėra jau ka kalbėti, nes visi jau žino, kad moteris žino kaip priimti ir palinksminti savo sveczius. Su godone, 47
KOMITETAS.

Tėmykit sąnariai!

Lietuviszka Teatraliszka Dr-stė po priegloba Szv. Martino, turės savo menesinį mitingą, Nedėlioj 21 d. Lapkriczio t. m. 1-mo val. po pietų, bažnytinėje salėje parapijos Szv. Jurgio K. ant 33-czios ir Auburn ave. salės No. 16. Meldžiame kiekvieną sąnarį storotis pributi ant szio mitingo, nes labai daug svarbiu dalykų turime dėl apsvarstymo, taipgi atsiveskite savo draugus dėl prisiraszymo prie tos garsios Dr-stės, įstojimas tik $1.00 pinigų kasoj Dr-stės randasi daugiaus negu kitų Dr-czių. Su godone.
M. Kadzievskis, sekr.
3244 S. Morgan St.

Paskutiniai Dideli Ferai!

85 kuopos SLRKA. atsibus subatoj 20 ir nedėlioj 21 Lapkriczio, nepamirszkite kad bus nedėlioje leista koncertinka ant iszlaimėjimo praszom susirinkti, katrie turite pirkę tikietus, o kurie neturit tai pasirupinkit nusipirkti, tikietai nebrangus tik 10c. ant iszlaimėjimo koncertinkos vertes $25.00 praszom susirinkti visi be skaitliaus ant Ferų ir iszlaimėjimo į salę pas Beržinskį ant 46 tos ir Paulina gatves, bus labai puikių daiktų leista ant grajaus už 5c. arba už 10c. gavęs paminėsite gavę pulkų daiktą.
Su godone, vardan 85 kuopos.
KOMITETAS.

1-mas Padėkavonės Balius!

Parengtas Dr-tės Szv. Mateuszo Ap. atsibus KETVERGE, 25 D. LAPKRICZIO, 1909 M. (Tanksgiving Day) Freiheit Turner salėje. 3417-21 So. Halsted St. Balius prasidės 4 val. po pietų ir trauksis iki 12:30 nakties. Inženga 25 c. porai. Szirdingai užkviecziame visus lietuvius ir lietuvaites ant szito puikaus Baliaus, ant kurio grajis pulki muzika prie kurios kiekvienas galės smagiai pasiszokti ir linksmai laiką praleisti.
Su godone, KOMITETAS.

"Birutės" Teatras-Balius!

Chicago. "Birutė" rengia savo treczią szių metų vakarą. PADEKAVONES DIENOJ, 25 LAPKRICZIO (NOV.) szv. Jurgio Parapijos Svetainėje. Ant scenos stato pirmu kartu Chicagoje labai juokingą muzikaliszką dviejų veiksmų komedijią "PABAIGTUVES". Su naujais lietuviszkais szokiais ant scenos: "Noriu mlego" ir "Blezdingėle". Po vaidenimo pulkus Balius. "Birutės" orchestra isz 20 muzikantų. Vakaras prasidės 7 val. vakare. Inžanga ypatai: 25c. 50c. 75c. ir $1.00 "Birutė".

Didelis Balius!

Parengtas S. L. R. K. A. 15 tos kuopos atsibus Subatos vakare, 20 Lapkriczio 1909 A. Mickeviczians salėje, 3308-10 So. Morgan St. Balius prasidės 7 val. vak. Inženga 25c. Poral. Maloniai užkviecziame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mųs to Baliaus, grajis puiki muzykė prie kurios galėsite linksmai laiką praleisti, taigi bus visokių skanių gerymų ir užkandžio. Nepraleiskite szio linksmo vakaro, atsilankykite konoskaitlinglausiai. Užkvieczia visus be skirtumo. KOMITETAS.

Pasarga

Sąnariams SLRKA. 85 kuopos, kurie turėjot paėmę tikietus ant pardavimo, praszom suneszti pesus bo isz tų pesų bus iszlaimėjimas subatoje į sale ant Feru ir atiduoti prezidentui, kuris lauks, o kurie nepar lavėt taipgi atneszkit, ba kas subatoj ar nedėlioj nedaduos, tai turės užmokėti pinigus ir už neparduotus tikietus. Su godone, 85 kuopos pirm.
S. Anuczauskis.

Skaityk ir Neužmiršk!

Pagal reikalavimą Chicagos visuomenės Dramatiszkas Ratelis Liet. Soc. Sąjungos stato ant scenos antru kartu Konst. Jasiukaiczio dramą — "Alkani Žmonės". Dramoje, aiszkiai kaip ant delno, nupieszta vieną isz dabartinio mųsų gyvenimo ydų. Tikimės, kad atsilankusioji Chicagos visuomenė bus viskuom užganėdinta. Drama bus suloszta gabiausiems Chicagos Liet. artistoms— mylėtojams dalivaujant. — Nereikia tuszczios rekliamos, — atsilankius įpatį publiką nuspręs ir persitikrįs. Loszimas atsibus Nedėlioj 21 Lapkriczio (November), "University of Chicago Settlement" svetainėje — 4630 Gross ave., kampas Ashland ir 47 gatvių. Pradžia lygiai 7 val. vakare! Tikietų kainos: 75, 50, 35 ir 25c. Perskaitęs neužmirszk!
Ratelio KOMITETAS.

Pajieszkojimai.

Reikalauju 10 kriauczių mokanczių gerai siuti vyriszkas ir moteriszka- drapanas. Darbai eina gerai ir mokestis nuo $10.00 iki $15.00 į savaitę ir daugiau pagal darbininko darbą. Norintį gaut gerą darbą praszau atsiszaukti ant adreso:
L. L. Kasper,
3129—3131 Wentworth ave.
(42-47) Chicago, Ill.

Paieszkau savo pusbrollo Petro Baublio, paeinanczio Kauno gub., Raseinių pav., Szilalės parap., Gubrių sodžiaus. Girdėjau, kad jis yra Amerikoje, bet nežinau kur yra. Meldžių atsiszaukti po antraszu. 47
Povilas Baublis,
1084 N. Marshfield ave. Chicago. Ill.

ANT PARDAVIMO.

Farmos! Farmos!

Pulkioje aplinkinėje Rock Island Frisco geležinkelio valstijose Texas, Oklahoma, New Mexics, Kansas, Arkansas ir Missouri yra tukstancziai akrų derlingos drėgnos dirvos. Tiejie akrai dirvos laukia Jusų apgyventi juosius. Męs maloniai energiszkai suteiksime pagelbą, praktiszkams kokios tautos nebutų žmogui rasti atsakanczią vietą. Tų farmų placzius apraszymus tuose steituose galima gauti savo prigimtoje lietuviszkoje kalboje. Užklausiant, pridėkite markę dėl atsakymo. Adresuokite:
C. B. SCHMIDT, Commissioner of Immigration, Room 1100 La Salle Station Chicago, Ill. arba Room 1100 Frisco Building, St. Louis. JOHN SEBASTIAN, Pass. Traffic Manager.

Parsiduoda naminiai rakandai labai pigiai, nupirkę galima tuojaus gyventi. Yra labai paranku dėl jaunų žmonių. Geriausia galima matyti nedėlioms.
3045 Throop St.
A. W. Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai lietuvių apgyventoj vietoj buczernė ir grosernė, arklys su vežimu. Parsiduoda labai pigiai isz priežasties, jog savininkas nori iszvažiuoti į krajų. Atsiszaukit po. nr.
1618 So. Union St. 47
Antras namas nuo 17 gatvės.

Parsiduoda pigiai 2 lotai Chicago Heights, apielinkė apgyventa lietuviais. Norintiejie pirkti gali atsiszaukti po antraszu. 47
Chas. Lautenschlager,
2429 S. Oakley ave,. Chicago, Ill.

Ant iszrandavojimo ant Buczernės namas, labai pulkioje vietoje kur jau buvo Buczernė per ilgą laiką ir gerą biznį darė, nes tame miestelyje dar nėra jokios Buczernės. pertai iszrandavoju, kad asz užsidėjau kitą biznį. Atsiszaukite pas:
B. Kareiva, 50
501 Moen ave. Rockdale, Ill.

Ant pardavimo karczema geroje lietuvių apgyventoje vietoje. Parsiduoda dėlei silpnos sveikatos. Atsiszaukite pas: J. Marozas, 49
4524 So. Wood St. Chicago, Ill.

Ant parandavojimo szviesus didelis sztoras, tinka ant visokio biznio, randa ne labai brangi, tarp lietuviu apgyventoj vietoj. Atsiszaukite pas:
John Kowakas,
1907 Canalport Ave.

Parsiduoda labai pigiai Buczernė ir Groseris. Biznis iszdirbtas per kelis metus tarp lietuvių ir slovakų geroje vietoje ant kampo. Praszom atsiszaukti pas
JOKUBAS LIDZIUS, 50
16 & Sangamon av. R.R 8, Springfield. Ill

Ant pardavimo puikus saliunas lietuvių apgyventoje apygardoje. Parsiduoda dėlto, kad turi du saliunu. Parsiduoda bile katras.
A. J. RYBYCKI,
3157 So. Halsted St., Bhicago, Ill.

Pigios knygos.

1 Vadovas arba Mažas Žodynas labai parankus išsimokinimui angliszkos kalbos 25c. 2 Vabalnykėnų Dainos, surinktos nuo lietuvių. Czia skaitytojas atras seniausias ir dabartinių laikų visas lietuviszkas dainas, kurias gal ne sykį yra girdėjęs arba ir dainavęs, todėl labai žin geidi 15c. 3 Pasakos. Pritikimai, Veselijos ir Dainos surinktos kun. K. Aleknavičiaus 20c. 4 Vadas prie Moterystės, labai naudinga knygelė tiems, kurie nori apsipažinti su moterystę 10c. 5 Burtininkų paslaptys, žingeidi knygelė tiems, kurie nori žinoti kas tai yra burtai 15c. 6 Moraliszkas kabolas. Paimta isz Saliamono knygų, pasakanti žmogaus laimę ir nelaimę 10c. 7 Tikrosios Dainos isz visur surinktos. Czia yra visokios įtalpos dainų: kariszkos, darbininkiszkos ir t.t. 10c. 8 Teisingos paslaptys. Czia yra iszaiszkinta visas ženybinis gyvenimas, kurį turi pažinti kiekvienas vyras, moteris, valkinas ir mergina 20c. 9 Dainos vasaros gražybių; tai yra viena isz naujausių dainų knygelė 15c. 10 Apgailestavimo balsai. Puiki dainų knygelė 15c. Šiektų malonės arba majuvka; zingeidi knygelė 10c 82 Dvasiszki vadovai ir parmazonai arba balsumas Dievo rustybės 10c. Daktaras namuose 75c. Gaunamos pas:
STASYS VALASKAS,
10604 Curtis Ave. Chicago, Ill, 49

DAKTARAS WISSIG
ISZ SENO KRAJAUS
Gydo labai pasekmingai visokias ligas chroniszkas vyriszkas ir moteriszkas kurios yra uszsiseneje. Jaigu kiti jums nepagelbejo, atsilankykit pas mane.
EGZAMINAVOJA PIRMU KARTU DYKAI
1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood
Ofiso valandos: 10 iki 12 ryte, nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedeliomis: 10 iki 2 P.M.
Tel. Canal 3263.

DR. M. F. BOZINCH
Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.
Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Phone Monroe 301
nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.
Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Tel. 4823 Irwing Park
priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

Mokinkimės patįs.
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

LIETUVIU UŽEIGA PAS
A. Paulauska
Užlaiko puikiausius gerimus kaipo tai szalta alų skania arielka ir puikius kvepenczius cigarus. Taipgi gerimus pristato ant balių veselijų, krikstinų ir tt.
A. PAULAUSKAS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TRADE MARK
Pamislyk Gerai
kad visi gėrimai turinti mųsų Trade Mark yra geriausi. Bandykit mųsų Ranger Spring Straight Kentucky Arielką. Mųsų geriausios arielkos.
IZIDOR KOHN & CO.
išdirbėja
3829 State St. Chicago, Ill.
Phone Douglas 3390

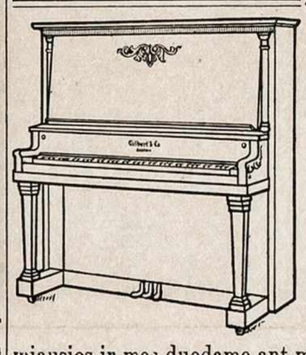

PIRKIT
Pijaną arba tokį pijaną, kuris pats grajija, tiesiok nuo išdirbėjo, o sučėdysit pardavėjų uždarbį. Męs padirbame taip plačiai žinomus, kaip: The Bradbury, Smith & Barnes, Webster, Henning, Willard & Whittier. Mųsų kainos žemiausios ir męs duodame ant mažų išmokesčių. Truputį vartoti pijanai labai pigiai.
The F. G. Smith Piano Co.
248 Wabash Ave. - Chicago, Ill.
A. N. MASULIS Pardavėjas, 3246 So. Halsted St.

TELEPHONE YARDS 1186
CERKIT
Gottfrieds Malt Extract ir Gottfrieds
geriausią alų o busite sveiki.
Bonkinis departamentas 2502 Wallace St.
GOTTFRIED BREWING CO. CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 4175
A. BYANSKAS
GENERALISZKAS
Karpenderis ir Kontraktierius
Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.
3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

Telephone Yards 3547
C. J. KILL
kontraktierius
Perveżimo ir pakėlimo namų.
Visus užkalbinimus atlieka kuoveikiausiai.
939-33rd Pl. Chicago, Ill.

Dr. Marja Dowiatt-Sass
OFISAS 749 W. 18-th St.
VALANDOS
nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare
Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte
TEL. CANAL 1208
RESIDENCE 2891 W. Harrison St.
Near 52nd Ave.
VALANDOS
iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore
TEL. AUSTIN 459

Chicago Free Maternity Dispensary
Męs parupiname neturtingoms nesczioms moterims patarnavimą namuose su geru daktaru ir su narsės patarnavimu visai DYKAI. Paszaukimai visada atsakomi. Aplikacijas priimame kas Panedėlis, Sereda ir Pėtnyczia nuo 1 iki 3 val. po piet. Telephone Yards 432.
4800 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

DR. G. M. GLASER.
Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkeliau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.
3149 So. Morgan. St.
Kertė 32-ros gat.
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687
Dr. G. M. Glaser
3149 South Morgan Street
Kertė 32-ros gatvės.

A. COHEN,
užlaiko
DIDELE KRAUTUVE DRABUŽIU
Jeigu norite pirkti ką nors ant žiemos ir szvenczių, eikite pas A, COHEN. Tenai rasite visokių drabužių dėl vyrų, moterų ir vaikų. Turime daugyčę visokių puikių czeverykų. Mųs czienios labai žemos. Męs kalbame lietuviszkai
1334 Jefferson St - - Chicago, Ill.
(Senas No. 537)

Tel. West Pullman 104
pirmutinis
Lietuviškas Saliunas
West Pullmane.
Užlaiko puikiausią bavarską alų, puikiausią arielką ir kvepenczius cigarus taipgi užlaiko didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt. ir randasi puikųs uszkandžiai. Kas ateina buna svetingai priimti.
WM. MUKUS,
722 W. 120th St. West Pullman, Ill.

UŽSIRAŠYKITE "KATALIKĄ"

Vietinės žinios.

Brangus viešbutis. Pasklydęs gandas, kad keli šio miesto finansistai žadą ant ežero kranto, tarp Chicago ave. ir Superior gat. pastatydinti milžinišką viešbutį, kuriame busią 1.000 kambarių. Atsieisiąs ne mažiau 6.000.000 dol. Sakoma busiąs puikiausias viešbutis visame pasvietyj.

Sveikata. Miesto sveikatos departamentas skelbia, kad pereitoj savaitėj mieste pasimirę 594 asmenįs. Daugiausia numirta nuo plaučių uždegimo.

Susikulėliai. Andai garlaivis "Illinois" išgelbėjo ežere gazolinu varomą valtį "Michigan" nuo nugrimzdimo, kurioje atrado tris keliauninkus, kurie nuo šalčio ir bado jau ant kojų negalėjo susilaikyti. Jie visi trįs išplaukė pasivažinėtų, kad staiga valties motoras sugedo, o tuokart ežero vilnįs valtį kaip skiedrą ėmė nešioti; be to vilnįs valtyj pramušė šoną, kurį šeip taip jiems pasisekė užkimšti. Nors keliauninkai su savimi turėjo valgio, bet vanduo jį dalimis sugadino. Ant vilnių tokiuo budu jie išbuvo pusantros paros ir jau nesitikėjo išeiti su gyvastimi. Tik antrą dieną pavakarėj nelaiminguosius pamatė plaukiantis iš Benton Harbor garlaivis "Illinois", kuris tuoj juos ir išgelbėjęs. Visi trįs dabar gydosi ligonbutyj. Taigi atsargiau su pasivažinėjimais valtimis!

Miesto reikalai. Nesenai miesto tarybos posėdyj priimta sekanti padavadijimai:

Ant visų garlaivių aplinkui miestą trimis myliomis uždrausta vartoti garo vargonai, taip vadinamieji "calliopes".

Gyvulių globos draugijos turi gauti pinigus, sukolektuotus nuo tų žmonių, kurie juos areštuoja.

Pinigai privalo but sugražinti visiems keliauninkams jei gatvės tramvajus arba viršutinis traukinis dėlei kokios priežasties susivėluos pributi paskirton vieton maždaug dešimts minučių.

Važiavimas gatvėmis vežimų negali but greitesnis, kaip 10 mylių į valandą.

Sveikatos departamentui turi but pranešta apie veltų dalinimą bėdiniems žmonėms antitoksinos.

Skudurninkams uždrausta ką nors pirkinėti nuo vaikų, kiba vaikams leista tas daryti gimdytojais ar globėjais.

Jokių prekių visame mieste neleidžiama laikyti ant trotuarų prieš krautuves.

Miesto tarybos komisija kas link "licence" andai taippat turėjo savo posėdį; apkalbėta apie leidimų teatrams ir žaislų bei pasilinksminimų vietoms mokestis. Teatrams leidimai padalinami į tris skyrius, ty. nuo $200.00 ligi $700.00. Leidimai šokių ir pasilinksminimo salėms atsieisią nuo $25 ligi $100, vasariniai darželiai turės mokėti po 20 dol. į savaitę, o parkai, kaip tai "Riverview", "White City" ir kiti po 100 dol. per savaitę, visokios parodos po 1 dol. lig 25 dol. už kiekvieną dieną, žiurint į didumą ir kokybę parodos; už cyrko perstatymus leidimas lėšuosiąs nuo 25 dol. ligi 150 už dieną, žiurint į jo didumą ir apsigarsinimą.

Amerikos vaikai. Amerikoje vaikai tokia laisve naudojasi, kad panašios gal niekur kitur nesutiktum. Ir tasai gimdytojų apsileidimas auklėjime ir toji jų pačių perdrasi laisvė juos padaro nelaimingais. Tankiausia iš amerikoj gimusių vaikų išauga plėšikai, piktadariai ir kitokie nenaudėliai.

Tomis dienomis policija suėmė du jaunu vaiku, 11 ir 8 metų, abudu pusbroliu, Eddy ir Johnny Surgeson. Matyt pavardė amerikoniška. Juodu vienoj valgykloj pavogė 125 dol. ir per tris dienas tuos pinigus praleido, nesirodydami nei namie.

Andai nuo panedėlio vaiku iš namų kaip kamparas pražuvo. Veltui visur gimdytojai jų ieškojo, klausinėjo ir galvas sau laužė. Duota žinia policijai. Ir štai pastaroji juodu atrado viename neapgyventame name palei Noble st. ir Grand ave., kur juodu ant ilgesnio laiko jau buvo apsigyvenusiu. Už pavogtus pinigus nusipirkusiu sau lempą ir nekuriuos rakandus, paskui kelias švilpynes ir dvi orini šaudykli, žodžiu sakant tuščią namą juodu paėmę savo globon. Vakarais vaikščiodavusiu į penkcentinius perstatymus, prisipirkdavusiu pilnus kišenius saldainių ir vėlai naktimis grįšdavusiu savo gyvenimo vieton, kuri net buvus papuošta paveikslais. Kuomet juodu tenai policija radus, turėjusiu jau tik kelius dolerius.

Abudu, žinoma, atiduota į pataisymo namus. Bet kas iš juodviejų bus juodviem pasiugėjus — tai jau nieko gero nepranašaujama. Tokius tai sunus Amerika sau aukli.

Policija sudemoralizuota? Atjaučiama smarki kova policijos viršininko Stewardo su nekuriais policijos skyriaus sąnariais, kurie įsikuria sau organizaciją vardu "United Police of Chicago".

Kuomet naujas policijos viršininkas apėmė savo valdvietę ir ėmė valyti policijos skyrių nuo įvairių nenuoramų ir niekam netikusių policijantų, tada regis jau išpradžių nepatiko nekuriems policijos viršininkams ir jie ėmė tverti sau organizaciją, prie kurios privalo priklausyti kiekvienas policijantas. Kokiuo tai budu leidžiama jiems kurti tokia organizacija, dar nežinoma.

Tuo tarpu policijos viršininkas iš to nieko nedaro. Jis sako, kad kiekvienas policijantas turi but jam paklusnus ir nusižeminęs, nes priešingai policijos skyriuje jam nėra vietos.

Be to viršininkas išleido paliepimą, idant visi policijantai kas metai atnaujintų savo tarnystos ir fiziškų spėkų egzaminus. Tas labiausia storpiliams ir nepatinka.

Vienok vis gi viršininkui garbė už tą discipliną, nes pirmiau policija išteisybės nežinia, ką ji veikė ir kokias turėjo priderystes.

Uždrasta rukyti. Ant viršutinio gelžkelio Chicago & Oak Park panaikinta keliauninkams rukomieji vagonai. Dabar verda kova keliauninkų su kompanijos valdyba. Keliauninkai ima rukyti visuose be jokio skirtumo vagonuose, kas pagimdo, žinoma, ir tarp tų pačių keliauninkų neužganėdinimą. Tas dalykas atsiklius teisman ir taip bus, kaip teismas nuspręs.

Į Cherry, Ill. Miesto ugnegesių viršininkas Horan su keliolika narsiausiais savo ugnegesiais iškeliavo į Cherry, Ill., gesinti su visais kitais mainose gaisro, kur pražuvo keli šimtai anglekasių. Su savimi išvežė geriausius švirkšlius.

Jusu Namuose

Jųs norit geriausią—niekas nėra geresniu dėl jųs draugų. Kiekvienam name turėtų rastis zopostas geros arielkos dėl priėmimo savo pažįstamų ir dėl apsisaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina **Solo Rye**

Riebus Skanus Szvelnus, Labai yra tinkanti arielk. dėl šeimynų.

IMKIT BUTELI NAMO SZENDIE
STRAUS BROS. CO.
Iszdirbejai Chicago
T. Padlackis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.
Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariuszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.
917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago,

PONI ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskienė)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

J. P. WILKOWSKI — 1838 N. Monticello Av.
F. WILKOWSKI — 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park
WILKOWSKI BROS.
Murininkai
Visokias informacijas ant kiekvieno darbo sutelkia dykai.
Ofisas 1838 N Monticello Ave.
CHICAGO

JURGIS PALIJANSKAS
Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklius geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai butų pakaustytas tegul nusiduoda prie Jurgio Palijansko,
3421 S. Center Ave.
kampas 34 th St.
TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS
LIETUVYS KARPENDERIS.
Praneszu visiems lietuviams kad asz taisau visokius namus be skirtumo, popieruoju, maliavoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiu su reikalais kreiptis pas mane po antr.
3229 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti.
siuncziam gyduoles in kitus miestus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

TURKE arba ŽASIS
Dykai!

Pradedant nuog Subatos 20tą Lapkriczio sulyg Padėkovonės dienos vakarui jųs galit iszsirinkt didelę riebę Turkę, žasį, skrybėlę, laikrodėlį arba parasoną

DYKAI! DYKAI!
su kiekvienu vyriszku Overkotu arba Siutu no $10 ir aukszcziau.

Vyriszki Siutai.
Męs szitam sezone turim iszstatę ant pardavimo puikiausius naujausios mados vyriszkus Siųtus, kurie yra padirbti per geriausius kriauczius, padirbti isz geriausios vilnonės materijos, visokių gražiausių spalvų, kokių szitas sezonas reikalauja tiktai po..... **$15.00**

Vyriszki Overkotai.
Overkotai pareina nuo 46 iki 48 colių ilgio, padirbti su atlapais ir be atlapų, gerai tinkanti kiekvienam žmogui, su szilko aksominiu kaunierium, su puikum Serge pamuszalu, nuo 34 iki 44 saizo, parsiduoda tiktai po..... **$15.00**

Moteriszki Siutai.
Moteriszki puikųs Siųtai, pasiuti isz puikios grynai vilnonės materijos pamuszti su atlasiniu pamuszalu, padirbti pagal naujausią madą, visokio didumo, dideliame pasirinkime, kurie yra pilnai verti $18.00 tik po..... **$12.75**

Žieminiai Kotai.
Moteriszki žieminiai kotai, padirbti pagal naujausią madą ir labai populiariszki, pasiuti isz grynai vilnonės Kersey materijos, su puikum atlaso pamuszalu, apvadžioti su guzikais ir raikszcziais, visokio saizo, verti $22, parsiduoda tik po..... **$15.00**

DYKAI!
Gražus kailinis kaunierius, parasonas arba pora szilkinių pirsztinių su kiekvienu moteriszku siutu arba kotu nuo $10.00 ir aukszcziau.
DYKAI! pora gražių pirsztinaiczių arba parasonas su kiekvienu pirkinin moteriszkų drabužių departamente nuo $5.00 ir aukszcziau.
DYKAI! 3 iszsiuvinėtos nosinės skepetaitės su kiekvienu vaikų kotuku nuo $2.98 ir aukszcziau.

KLEIN BROS
HALSTED, 20TH ST'S AND CANALPORT AVE
Nepamirszkit mus adreso.

Klauskit Klein Bros. Stempų
kurios duodasi dykai su kiekvienu 10 c. pirkiniu. Pilna knygutė yra verta $3.00 mųsų sztore. Seredoms ir Ketvergais dubeltavos markės.
Klauskit lietuvių parbavėjų, kurie jums visame geriausia patarnaus:
A SHILINGIS No. 14 — V. MAKAVECKAS No. 78
J. KAWALL No. 101 — S. KATAUSKA No. 15
ir keletas kitų.

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.
JOS. BARTKOWIAK
Iszdirbėjas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave
CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVASTES BITTER TONIC
TOTONOL
Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: dėl Dispepsijos, Negromuliavimo, Konstipacijos, Billausness ir t.t.
TOTONOL DRUG CO.
22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

PIRMOS KLIASOS
MUZIKANTAS.
Grajinu ant piknikų, vestuvių, balių ir t.t. Ir da-gi esu geriauslas barberis ir savininkas didelio saliuno. Kuris pas mane atsilankis, tas busužganėdintas.
W. M. Karbowski,
14th and Jeffres ave., Grant Works, Ill

Lietuviškas Saliunas
P. JAUKSZCZIO

Oi vyreli alus, o stiklai milžiniszki, geriausias vynas dektinė ruginė o cigarai tai net isz paczios turkijos kaip rukai tai net dumai kvepia.
2334 SO. LEAVITT ST.
kertė 23rd Pl. Phone Canal 1924

George J. McFadden
ATTORNEY AT LAW,
1400 Title and Trust Bldg.
100 Washington St.
Telephone Central 5076. Chicago.

JONAS MAŽEIKO
Pirmiauslas agentas ir notarijuszas dėl visokių reikalų ir rodos davėjas visose provose. Męs iszprovojem kogeriausla arba greitai sutaikom. Kas norėtumėt pirkt namus arba farma, tai męs paskolinam pinigus pigiause
JONAS MAŽEIKO
130 Canalport Av., Tel. Canal 683

Skaitykit "Kataliką".

White Eagle Brewing Company

Vienatinis Lenkiškas Bravoras
KONTROLIUOJAMAS LENKIŠKAIS SALIUNISTAIS
1703-1715 SO. ASHLAND AVE., Netoli 18tos gat.

White Eagle Bravoras išdirba taip gerą alų, kaip kokis nors seniausias bravoras pasaulyj. Kiekvienas lenkas arba lietuvis norėdamas uždėti saliuną, tegul pirmiausia atsišaukia prie White Eagle Bravoro, o persitikrįs, kad patarnavymas yra širdingas ir patarimai teisingi. Perdėtiniai White Eagle Bravoro apreiške visuomenei, kad tame Bravore galima gauti alus bačkose tam tičia virytas ir tam tičia pataisytas su visokiais budais pagerinančiais sveikatą, sudrutina nusilpusius, pagelbsti vidurlams sumalt. Tas alus yra žinomas po vardu

"WHITE EAGLE SPECIAL BREW."
VISADA REIKALAUKIT TO ALAUS.
Su pagarba
L. RUTKOWSKI, Prez. — J. A. PELKA, Sekr.
S. WLEKLINSKI, Vice-prez. — S. BELINSKI, Kasierius.
DIREKTORIAI:
J. F. BALCER, B. L. MACIEJEWSKI, P. NIEDZWIECKI,
H. NOWAK, J. CICHOCKI, FR. GORZYNSKI, J. KOLBUSZ.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI
Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų

WHITE ROSE CLUB
SABOTSKIS ir LETUKAS
4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbėjas ir pardavėjas Chicago ir aplelinkėj. Parduoda lietuviszkus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

GERIAUSIAS HOTELIS
ANT BRIDGEPORTO.
Jaigu esi nuliudęs tai ateik pas
RUIGI IR LIEKI
O tai męs tamsta palinksminsime, nes męs turime geriausią degtinę, o cigarai yra importuoti net isz paczios Havanos, męs turime didelę Halę kaip dėl mitingų ar Veseillų Su pagarba,
RUIGIS ir LIEKIS.
3301 So. Morgan St. Chicago.

Matomas Suraszas — Matomas sudėjimas

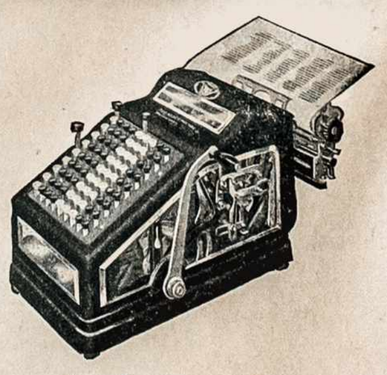

Viskas matoma
Wales Matoma Sudėjimo ir suraszo Maszina
THE ADDER MACHINE CO.
Wilkes-Barre, :: Pennsylvania.
SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS
161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptingų. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162.